

Norsklærerens kompetanser, roller og ansvar

*Sammenstilling av funn fra spørreundersøkelse om
skriveopplæringen i grunnskolen*

Mai 2024

Innhold

- Oppsummering av hovedfunn
- Om kartleggingen
- Norskfagets rolle og utvikling
- Presentasjon av funn
 - Del 1: Utdanning og bakgrunn
 - Del 2: Norskfaget som helhet
 - Del 3: Skriveopplæring
 - Del 4: Kunnskap og kompetanse om språk
- Vedlegg

Oppsummering av hovedfunn

Det oppleves som utfordrende å tilpasse undervisningen til ulike behov

Resultatene av spørreundersøkelsen rettet mot norsklærere i grunnskolen tilsier at norsklærere i stor grad føler seg rustet til å undervise i de fleste norskfaglige emnene. Sidemålsundervisning er imidlertid noe flere respondenter oppgir at de føler seg mindre trygge på – et funn som også er i tråd med funn fra tidligere undersøkelser.

Arbeidsplassen fremstår som en viktig arena for utvikling av kompetanse i skriveutvikling og skriveopplæring, og over halvparten av respondentene oppgir at de har lært det meste de kan om skriveopplæring gjennom egen praksis eller samarbeid og erfaringsdeling med andre kollegaer.

Respondentene oppgir at de opplever at den gjennomsnittlige eleven har lavere norskkunnskaper enn tidligere, i tillegg til lavere «utholdenhet» og kortere «oppmerksomhetsspenn». Dette forklares blant annet med økt bruk av digitale verktøy og sosiale medier. Det påpekes at bruken av digitale læringsplattformer gjør elevene vant til at «alt skal skje fort» og med «rask belønning». Mange elever opplever det derfor som kjedelig å jobbe med en tekstoppgaver over tid.

Stort sprik i elevenes evner og kompetanse, samt ulik språkbakgrunn, gjør det utfordrende å utarbeide et opplegg og som treffer alle elever. Det er også kun et fåtall respondenter som opplever seg rustet til å undervise elever med et annet morsmål enn norsk eller elever som har andre spesifikke språkvansker.

Elevenes engasjement for norskfaget generelt, men sidemål spesielt, oppleves som fallende. Enkelte lærere oppgir også at de selv er lite motivert for undervisning i sidemål, og flere stiller seg spørrende til at dette er et fag de skal gi elevene karakter i.

Norsklærere er bevisst sitt ansvar for skriveopplæringen til elevene

En overvekt av respondentene er av den oppfatning at norsklærere har et særskilt ansvar for skriveopplæringen til elevene, og respondentene fremstår følgelig bevisst på norskfagets særlige ansvar for å utvikle elevenes skriveferdigheter.

Respondentenes svar indikerer at elever i grunnskolen bruker mye tid på skriveaktiviteter som innebærer å svare på spørsmål og kortsvarsoppgaver, og langt mindre tid på arbeid med lengre tekster. Tidligere forskning på skrijving i grunnskolen har funnet at det foregår mye fragmentert skrijving i undervisningen og at det derfor er utfordrende å utvikle skriveaktivitetene og tydeliggjøre skrivingens funksjon. Resultatene fra denne undersøkelsen kan indikere at dette fortsatt er tilfellet.

Lærerne som har besvart undersøkelsen oppgir at de bruker mest tid på å tematisere rettskriving og grammatikk, og mindre tid på emner som sidemål, språkhistorie, samt samisk språk og kultur. Respondentenes svar tilsier også at elever i grunnskolen skriver langt færre tekster på sidemålet sammenlignet med hovedmål. Resultatene indikerer at sidemålsundervisningen ikke nødvendigvis er en integrert del av norskundervisningen. En mulig forklaring er at kun halvparten av respondentene oppgir at de føler seg godt rustet til undervisning i sidemål.

Læringsressurser for å støtte elevene i skriveopplæringen, som modelltekster, skriveammer, setningsstarter og tekstbindere, fremstår som relativt lite brukt i undervisningen. Vi finner imidlertid at analoge læremidler, som penn/blyant og papir, fortsatt spiller en sentral rolle i undervisningen, særlig i undervisningen av de yngste elevene.

Om kartleggingen

Datagrunnlag og metode

På oppdrag for Språkrådet har Oslo Economics gjennomført en spørreundersøkelse rettet mot norsklærere ved alle grunnskoler i Norge. Formålet med undersøkelsen har vært å innhente kunnskap om ulike undervisningspraksiser og om hvordan norsklæreren forvalter det fagspesifikke ansvaret sitt og rollen sin som «hovedleverandør» av språk- og tekstkompetanse til elever i grunnskolen.

Undersøkelsen er utformet av Språkrådet, i samarbeid med forskere ved Institutt for lærerutdanning (ILU) ved Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet (NTNU). Oslo Economics har gitt innspill til utforming og oppbygging av undersøkelsen.

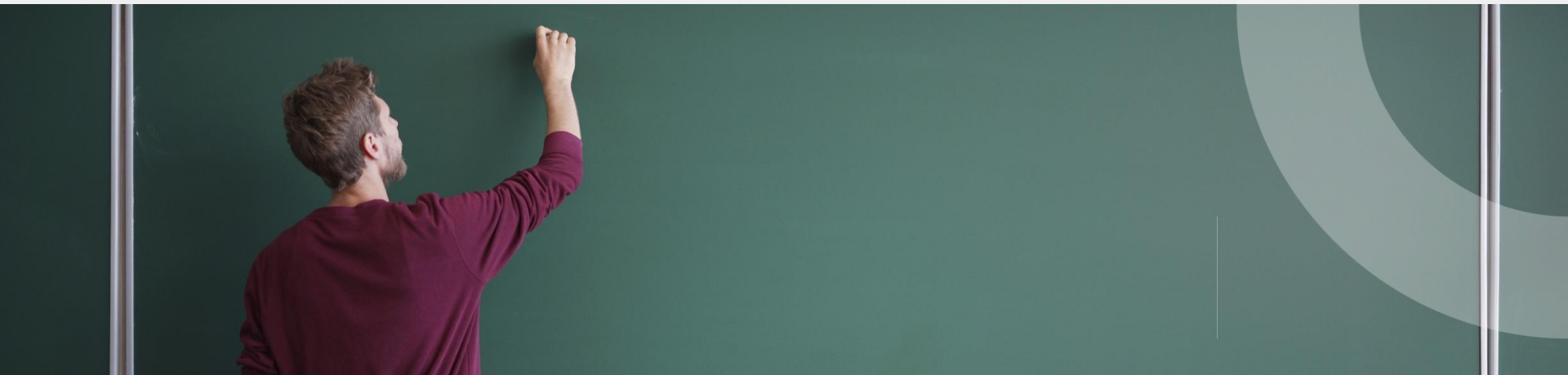
Rekruttering av respondenter til undersøkelsen ble gjort ved hjelp av snøballmetoden. Undersøkelsen ble distribuert via epost til skoleledere ved private og offentlige barne- og ungdomsskoler i Norge, med offentlig tilgjengelig kontaktinformasjon (totalt 2 729). Disse ble oppfordret til å sende undersøkelsen videre til lærerne som var i målgruppen for undersøkelsen. Undersøkelsen ble sendt ut i medio august 2023, og det ble sendt ut en påminnelse i uke 35. Undersøkelsen ble også delt på et utvalg nettsider, nærmere bestemt på Språkrådet sin Facebook- og nettside, i tillegg til nettsidene til Skrivesenteret, Lesesenteret og Landslaget for norskundervisning (LNU). Spørreundersøkelsesverktøyet Questback ble benyttet for gjennomføringen.

Undersøkelsen ble avsluttet 25. september 2023 og fikk totalt 442 svar. Ettersom mottakerne av undersøkelsen ble oppfordret til å videresende til relevante respondenter vet vi ikke hvor mange som faktisk har mottatt undersøkelsen, men kun hvor mange som har valgt å besvare den. Tall fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) viser at det jobber om lag 37 000 norsklærere i grunnskolen. Det er ikke gitt at respondentene i undersøkelsen utgjør et representativt utvalg av norske lærere.

I rapporten presenterer vi sitater fra fritekstsvar i spørreundersøkelsen. For enkelte av disse har vi gjort mindre språklige tilpasninger for å få fram meningsinnhold.

Norskfagets rolle og utvikling

Denne delen sammenstiller funnene fra en skrivebordsundersøkelse. Undersøkelsen er gjennomført basert på åpent tilgjengelige informasjon. I lys av prosjektets ramme har det ikke vært mulig å gjennomføre en fullstendig kunnskapsoppsummering. Funnene av undersøkelsen må tolkes deretter.

Norskfaget og skriveundervisningens rolle

Med skolereformen Kunnskapsløftet i 2006 (LK06) ble det bestemt at skriving skulle regnes både som en grunnleggende ferdighet i alle fag, og som en fagovergripende kompetanse. Dette ble videreført med Fagfornyelsen i 2020. Læreplanverket definerer fem grunnleggende ferdigheter: lesing, skriving, regning, muntlige ferdigheter og digitale ferdigheter, som skal utvikles i alle fag. Norskfaget har et særlig ansvar for grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og muntlighet og legger dermed et viktig grunnlag for elevenes språk- og tekstkompetanse, både innenfor norskfaget og som basis for læring og utvikling generelt.

Å kunne skrive i norskfaget innebærer å uttrykke seg i norskfaglige sjangere på en hensiktsmessig måte, og norskfaget har et særlig ansvar for å utvikle elevens evne til å planlegge, utforme og bearbeide tekster, samt å tilpasse disse til formål og mottaker. Å utvikle skriveferdigheter er en forutsetning for læring livet ut og for å kunne delta aktivt i samfunnet på en kritisk og reflektert måte.

Norskfaget er i dag strukturert etter seks kjerneelementer, som det er formulert kompetansemål innenfor: Tekst i kontekst, kritisk tilnærming til tekst, muntlig kommunikasjon, skriftlig tekstsaking, språket som system og mulighet og språklig mangfold. Elevene skal oppleve skriveopplæringen som meningsfull, kunne skrive på både hovedmål og sidemål, kombinere skrift med andre uttrykksformer og arbeide prosessorientert med skriveoppgaver både selvstendig og med andre.

For å sikre at norsklærere har tilfredsstillende kompetanse for undervisning i faget, stilles det i dag kompetansekrav til alle lærere som skal undervise i norsk. Lærere som underviser på barnetrinnet må ha tatt 30 studiepoeng som er relevant for faget, mens lærere som skal undervise på ungdomstrinnet må ha 60 studiepoeng. Lærere som var ferdig utdannet før 1. januar 2014, har dispensasjon fra disse kravene frem til 1. august 2025.

Forskning på skriving i grunnskolen

I forbindelse med innføringen av skriving som grunnleggende ferdighet, og i kjølvannet av Kunnskapsløftet, ble det gjennomført en rekke forskningsprosjekter om elevenes skrivekompetanse, skriving i ulike fag, vurdering av skriving og om gjennomføring og utvikling av skriveopplæring. Tre av de større prosjektene har vært KAL, SKRIV og Normprosjektet.

KAL (Kvalitetssikring av læringsutbyttet i norsk skriftlig, 1998–2001) var en studie av 3 300 eksamenstekster i grunnskolen. Studien fant blant annet at norske elever hadde utbytte av skriveopplæringen, men viste stor variasjon – og at jentene skåret høyere enn guttene. KAL-prosjektet viste også at en stor del av elevene valgte å skrive fortellende og personlige tekster til eksamen, framfor for eksempel argumenterende og resonnerende tekster. Dette bidro til større vekt på sakprosattekster med Kunnskapsløftet.

Resultatene fra prosjektet SKRIV (Skriving som grunnleggende ferdighet og utfordring, 2007–2010) indikerer at formålet med skriveoppgavene og mottakerne av tekstene ble underkommunisert til elevene. Forskerne fant blant annet at det var utfordrende for lærerne å utvikle skriveaktiviteter som tydeliggjorde skrivingens funksjon. Resultatene fra SKRIV viste også at mye av skrivingen som foregikk i skolen, dreide seg om å referere faginnhold og svare på oppgaver. Mange av tekstene ble dermed korte og fragmenterte, og elevene arbeidet sjeldnere med lengre og sammenhengende tekster.

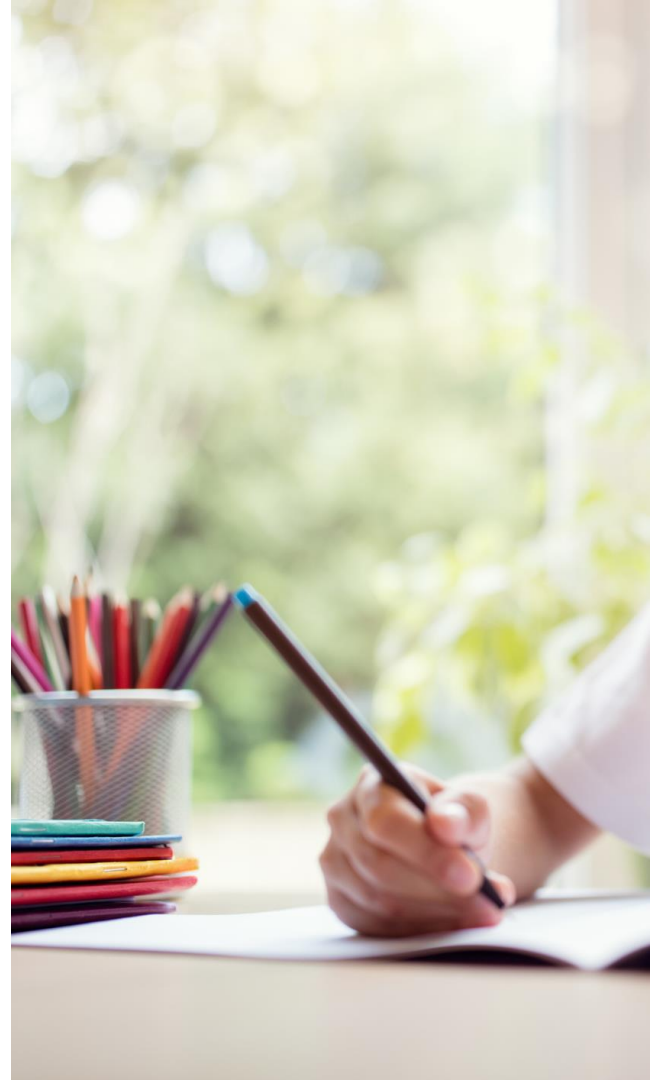
Kilder: https://skrivesenteret.no/wp-content/uploads/2021/06/nl4_13_kva_er_fagskriving_i_norskfaget.pdf,
<https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/9788215040066-2020-08>, <https://skrivesenteret.no/prosjekt/normprosjektet/>,
<https://utdanningsforskning.no/contentassets/6156149cc1a545e3bc1657c02516f6d8/avhandling-haugli-003.pdf>,
https://www.uio.no/iped/forskning/prosjekter/ark-app/rodnes_gilje_ark_app_grf_2016.pdf

Forskning på skrijving i grunnskolen

Normprosjektet (Developing national standards for the assessment of writing. A tool for teaching and learning, 2011–2017) hadde som mål å styrke den forskningsbaserte kunnskapen om skriveopplæring og vurdering av skrijving i grunnskolen. I prosjektet ble det, i samarbeid med erfarne lærere, utviklet forventningsnormer som beskriver hva lærere kan forvente av elevenes skrijving etter fire og sju års opplæring. I kombinasjon med Skrivehjulet, en modell for å visualisere skrijvingens funksjon som et samspill mellom handlinger og formål, dannet forventningsnormene grunnlaget for en stor intervensjonsstudie. Funnene fra prosjektet viste at elevene på prosjektskolene i løpet av prosjektperioden skrev mer i alle fag og bedret skrivekompetansen sin tilsvarende ett til to skoleår med ekstra undervisning. Normprosjektet løftet også fram viktigheten av gode skriveoppgaver, av lærernes språkkompetanse og av læringsstøttende vurdering som en integrert del av skriveopplæringen.

Mange av funnene som legges fram i denne rapporten, er sammenfallende med tidligere forskning på skrijving i skolen (jf. f.eks. Berge (2021)). Ifølge Byberg Johansen, Kvistad & Skar (2021) blir arbeidet med å styrke skriveopplæringa prioritert lavt i skolen, og lærerne oppfatter det som krevende å undervise i skrijving. Graham, Skar & Falk (2021) viser at 60 % av lærerne på småtrinnet mener at lærerutdanninga ikke forbereder dem tilstrekkelig til å undervise i skrijving.

Kilder: <https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/9788215040066-2020-08>, <https://skrivesenteret.no/prosjekt/normprosjektet/>, <https://utdanningsforskning.no/contentassets/6156149cc1a545e3bc1657c02516f6d8/avhandling-haugli-003.pdf>, https://www.uv.uio.no/iped/forskning/prosjekter/ark-app/rodnes_gilje_ark_app_grf_2016.pdf, Matre, S., Solheim, R. & Otnes, H. (Red) Nye grep om skriveopplæringa, https://www.researchgate.net/profile/Kjell-Berge-2/publication/356086986_Kjell_Lars_Berge_Skriving_som_grunnleggende_ferdighet/links/618bb00307be5f31b76270af/Kjell-Lars-Berge-Skriving-som-grunnleggende-ferdighet.pdf, <https://skrivesenteret.no/wp-content/uploads/2021/08/laesepaedagogen-nr-4-2021.pdf> og <https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmliui/handle/11250/2780310>

Hovedmåls- og sidemålsundervisning

Nynorsk og bokmål er likeverdige skriftspråk i Norge og skal kunne brukes i alle deler av samfunnet. Dagens sidemålsordning skal ivareta kravet om at det skal være opplæring i både bokmål og nynorsk i grunnopplæringen. Tall fra SSB viser at nærmere 12 prosent av elevene i grunnskolen hadde nynorsk som hovedmål i 2021. Dette er en nedgang fra 2001, da nærmere 15 prosent av elevene hadde nynorsk som hovedmål.

Språkrådet undersøkte i 2022 årsaker til at elever bytter målform fra nynorsk til bokmål. Rapporten finner at de fleste elevene som bytter målform fra nynorsk til bokmål, gjør dette i overgangen fra barneskolen til ungdomsskolen. Andelen elever som bytter målform ser ut til å være større ved skoler der nynorskelevene er i mindretall og bokmål dominerer som opplæringspråk, sammenlignet med skoler med språkblandende elevgrupper eller skoler der nynorsk dominerer som opplæringspråk.

En undersøkelse gjennomført av Kantar, på oppdrag fra Språkrådet i 2017, finner at halvparten av lærerne som underviser i nynorsk som sidemål opplever at den største utfordringen i sidemålsundervisning er at elevene i liten grad eksponeres for nynorsk. Den samme undersøkelsen avdekket at kun halvparten av lærerne vurderer at de er svært trygge på egen kompetanse når de skriver nynorsk på tavlen eller når de gir tilbakemelding på nynorsktekster, samt at lærerne med minst ansiennitet er minst trygge på egen kompetanse. En ny rapport fra Språkrådet (2023) har videre undersøkt hvordan ulike utdanningsinstitusjoner sikrer at studentene får kompetanse i både nynorsk og bokmål. Rapporten finner at det er variasjoner på tvers av utdanningsinstitusjonene når det gjelder mengden nynorsk studenter som har norsk i sin fagkrets skriver i løpet av utdanningen, samt hvordan studentenes nynorskkompetanse blir vurdert.

Kilder: <https://www.ssb.no/utdanning/grunnskoler/statistikk/elev-ar-i-grunnskolen/artikler/1-av-10-har-nynorsk-som-hovudmal-i-skolen>,
<https://www.sprakradet.no/globalassets/vi-og-vart/rapporter-og-undersokelser/2022/rapport-om-sprakbyte-2022.pdf>,
<https://www.sprakradet.no/globalassets/vi-og-vart/rapporter-og-undersokelser/undersokelse-om-nynorskundervisningen-i-grunnskolen.pdf>,
https://www.sprakradet.no/globalassets/vi-og-vart/rapporter-og-undersokelser/2023/rapport-om-norsk-sarleg-nynorsk-i-lararutdanningane_web_enkeltider.pdf

Digitalisering av norskundervisningen

Fagfornyelsen høsten 2020, i kombinasjon med koronapandemien, har ført til en ekspressdigitalisering av norsk skole. Tall fra FIKS (Forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i skolen) ved UiO viser at åtte av ti elever hadde tilgang på en digital enhet som de hadde fått utdelt på skolen i skoleåret 2021/2022. Ofte brukte digitale enheter er PC, iPad eller Chromebook. En undersøkelse gjennomført av Utdanningsforbundet i 2023, viser videre at lærere på grunnskolen i større grad enn lærere på videregående skoler ønsker å ta i bruk digitale læremidler i undervisningen.

I NOU *Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole* trekkes det frem at flere foreldre uttrykker bekymring knyttet til barnas bruk av digitale medier gjennom ett døgn. NOU-en viser også til en undersøkelse fra 2022 som finner at over halvparten av foreldrene opplever at de ikke klarer å følge med og hjelpe barnet sitt når opplæringen inkluderer digitale løsninger. Det påpekes at ulik digital kompetanse blant foreldre, samt økonomiske forskjeller, ikke må bidra til å forsterke de sosiale forskjellene.

Som en følge av digitaliseringen, har mange elever en håndskrift som er lite funksjonell. Myran (2016) understreker at mange elever har en håndskrift som er lite funksjonell og understreker at skolen må vektlegge håndskriftsopplæring og utvikling av en funksjonell håndskrift på lik linje med opplæring i digitale verktøy.

Til tross før økt digitalisering finner Blikstad-Balas og Klette (2021), i en studie av norskundervisningen på åttende trinn, at læreboken fortsatt står sterkt i de aller fleste norsktimene. Forskerne henviser til resultater fra LISA-studien, hvor det kommer frem at lærerne benytter digital teknologi i litt over halvparten av timene. En stor del av lærerens totale teknologibruk består av digitale presentasjoner.

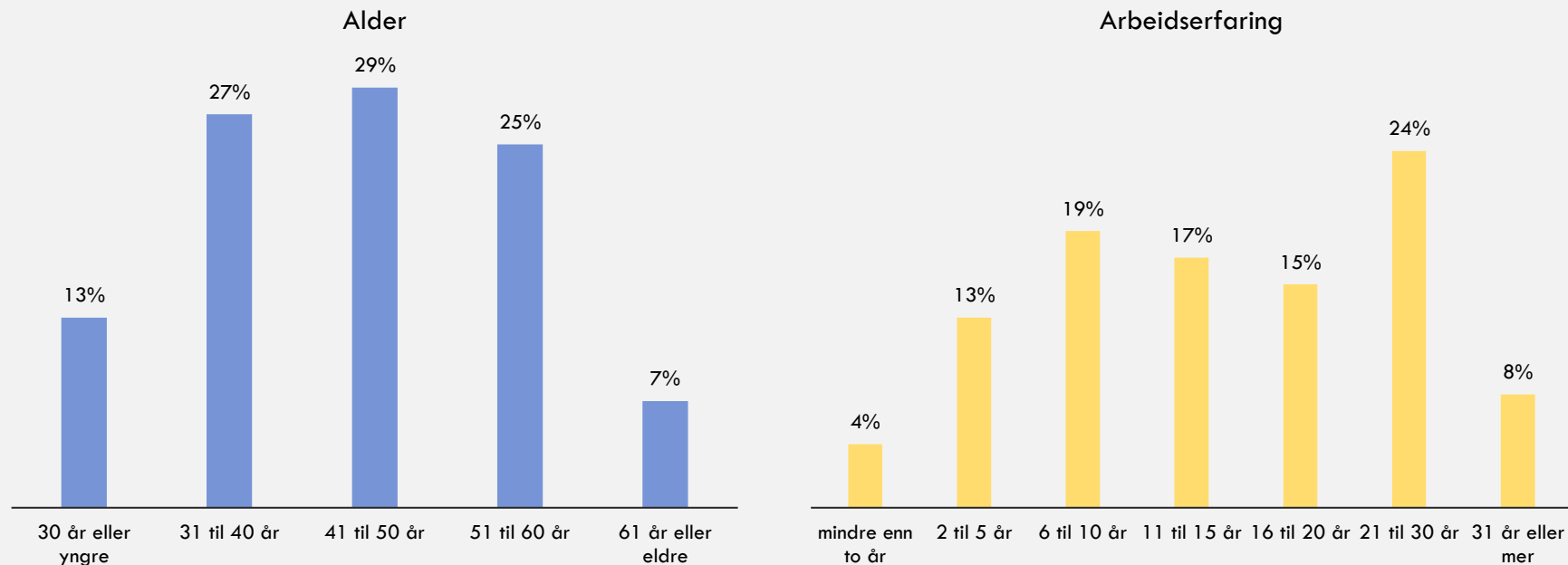
Kilder: <https://www.uv.uio.no/forskning/satsinger/fiks/kunnskapsbase/digitalisering-i-skolen%20%28tidligere%20versjon%29/gepp-rapport--undervisning-i-en-til-en-klasseromme/>,
https://www.uis.no/sites/default/files/2022-12/13767200%20Rapport%20GrunDig_0.pdf,
<https://www.regjeringen.no/contentassets/3fc31c3d9df14cc4a91db85d3421501e/no/pdfs/strategi-for-digital-kompetanse-og-infrastruktur.pdf>,
<https://utdanningsforskning.no/artikler/2016/handskrift-i-en-digital-verden/> og <https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.1504-2987-2021-03-02>

Del 1: Utdanning og bakgrunn

Alder og arbeidserfaring

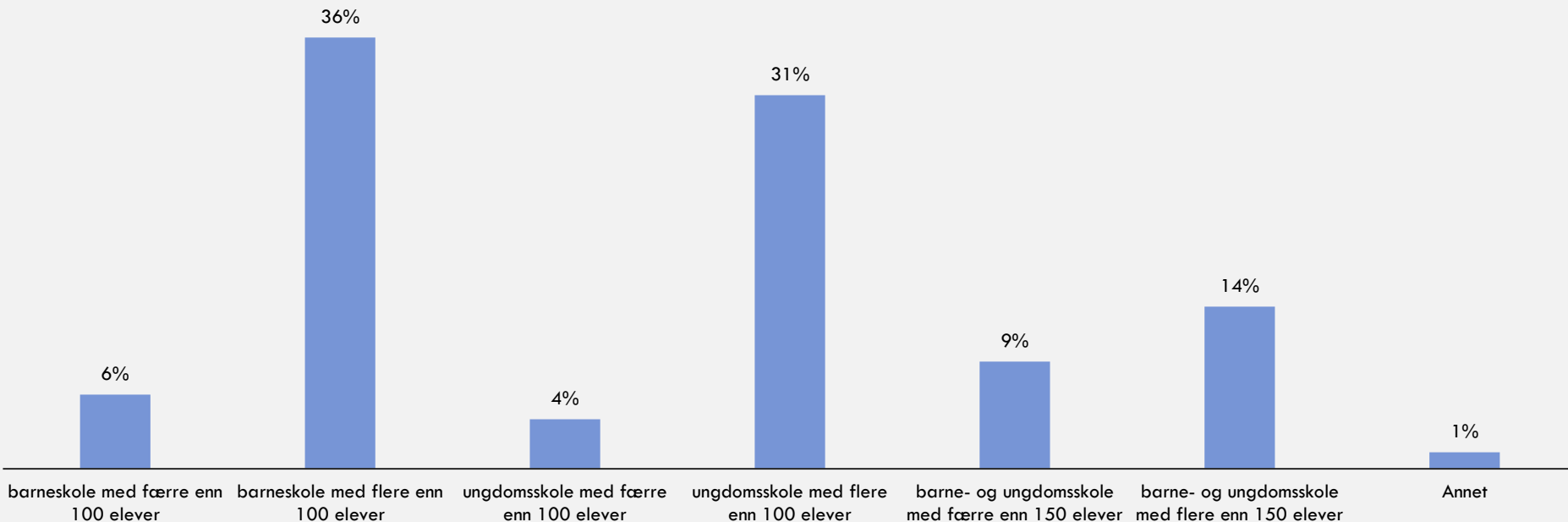
Respondentene fordeler seg nokså jevnt på de ulike alderskategoriene, til tross for at en liten overvekt av respondentene har over 10 års arbeidserfaring. Aldersfordelingen fremstår som relativt lik aldersfordelingen for lærere samlet sett på landsbasis.

Antall respondenter: 442
Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/12282/>

Skolestørrelse og -typer

Respondentene er relativt jevnt fordelt mellom barne- og ungdomsskoler, men lærere som jobber ved skoler med flere enn 100 elever er særlig høyt representert. Blant alle norske grunnskoler har litt i overkant av 30 prosent færre enn 100 elever. Små skoler synes følgelig å være litt underrepresentert i undersøkelsen.

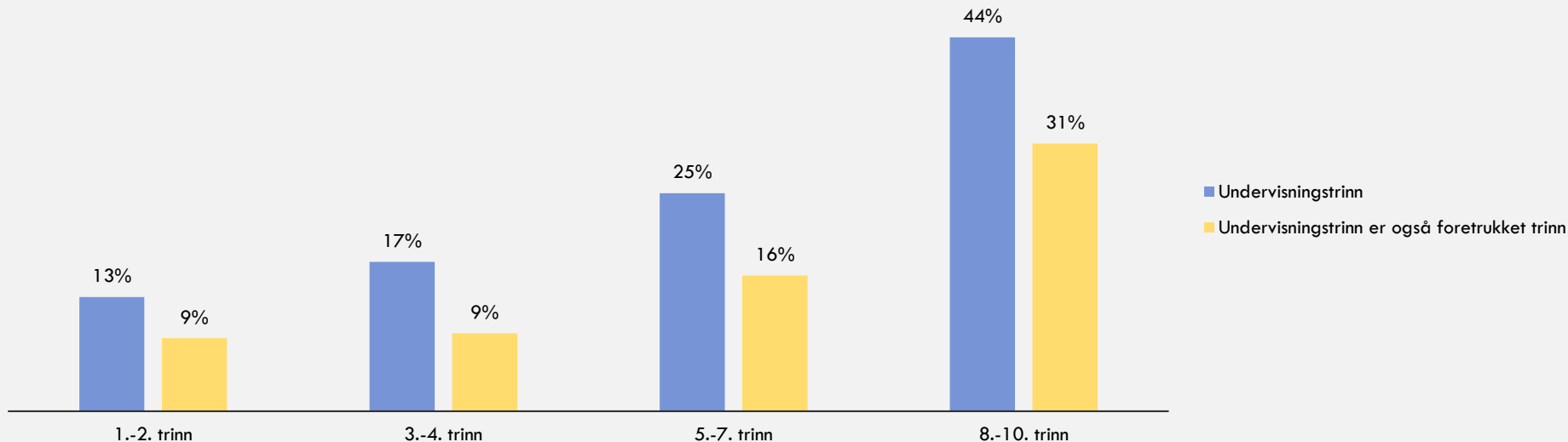

Antall respondenter: 442

Kilde: <https://www.utdanningsforbundet.no/var-politikk/publikasjoner/2022/nokkeltall-for-grunnskolen-t.o.m.-skolearet-202122/>

Undervisningstrinn

En overvekt av respondentene underviser på ungdomsskolen (8.-10. trinn), mens en relativt liten del av respondentene underviser 1.-4. trinn. Svar på spørsmål om hva som er respondentenes foretrukne undervisningstrinn, indikerer at de fleste underviser på de klassetrinn som de også føler seg komfortable med å undervise. Tall fra GSI viser at om lag 20 prosent av norsklærere i grunnskolen underviser på ungdomsskolen. Ungdomsskolelærere er følgelig overrepresentert i undersøkelsen, mens barneskolelærere er underrepresentert.

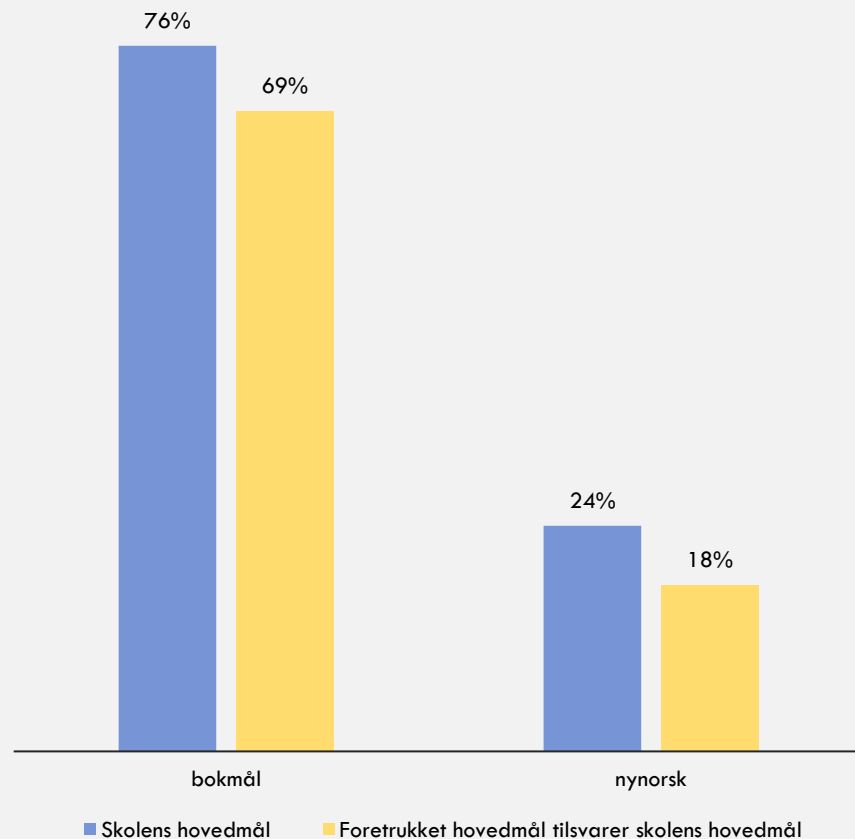
Antall respondenter: 442

Kilde: <https://gsi.udir.no/app/#!/view/units/collectionset/1/collection/100/unit/1/>

Skolens hovedmål

Om lag tre fjerdedeler av respondentene arbeider ved skoler som har bokmål som hovedmål. 91 prosent av disse respondentene har bokmål som foretrukket målform. Til sammenligning er det kun 75 prosent av respondentene som arbeider ved skoler som har nynorsk som hovedmål, som oppgir at dette også er deres foretrukne hovedmål.

Av de respondentene som arbeider ved skoler med nynorsk som hovedmål, oppgir kun en tredjedel (32 prosent) at skolen stilte krav om nynorskkompetanse ved ansettelse.

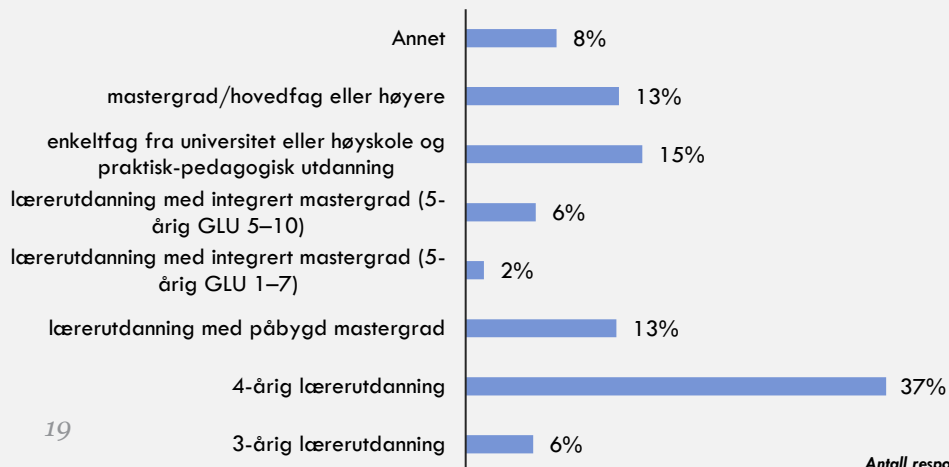

Antall respondenter: 442

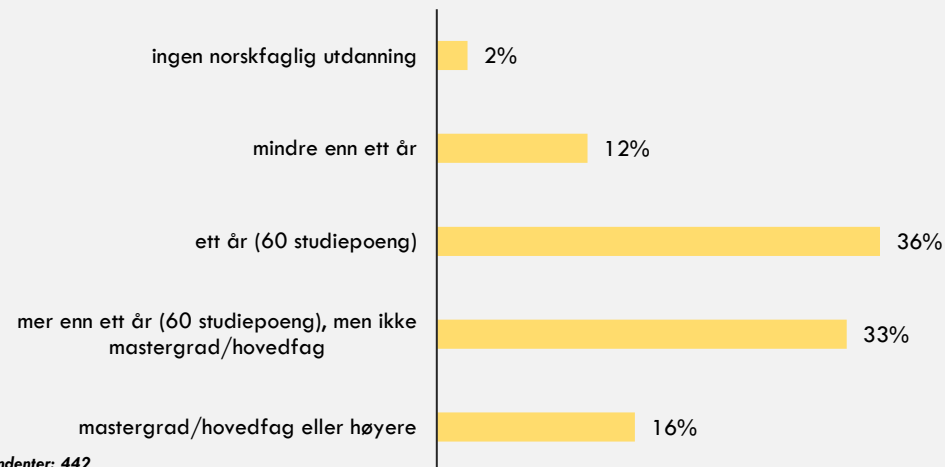
Grunnutdanning og norskfaglig utdanning

I overkant av 40 prosent av respondentene har en 3- eller 4-årig lærerutdanning (figur til venstre). Litt over 20 prosent har lærerutdanning med mastergrad, enten i form av lærerutdanning med integrert mastergrad eller lærerutdanning med påbygd mastergrad. 14 prosent av respondentene har ingen eller mindre enn ett år norskfaglig utdanning, mens 36 prosent har et fullt studieår (figur til høyre). 33 prosent oppgir at de har mer enn ett år, men ikke mastergrad/hovedfag, mens kun 16 prosent har mastergrad/hovedfag eller høyere. Nærmere analyser viser at en langt større andel av lærerne som underviser på barneskolen har lærerutdanning, enten 3- eller 4-årig, sammenlignet med lærerne som underviser på ungdomsskolen. Lagt flere av lærerne som underviser på ungdomsskolen har mastergrad/hovedfag eller høyere eller enkeltfag fra universitet eller høyskole og praktisk-pedagogisk utdanning (se vedlegg). Lærer som underviser ungdomsskoletrinn har også relativt høyere norskfaglig utdanning, noe som er i tråd med kravene som stilles for å undervise i faget.

Grunnutdanning

Norskfaglig utdanning

Antall respondenter: 442

Del 2: Norskfaget som helhet

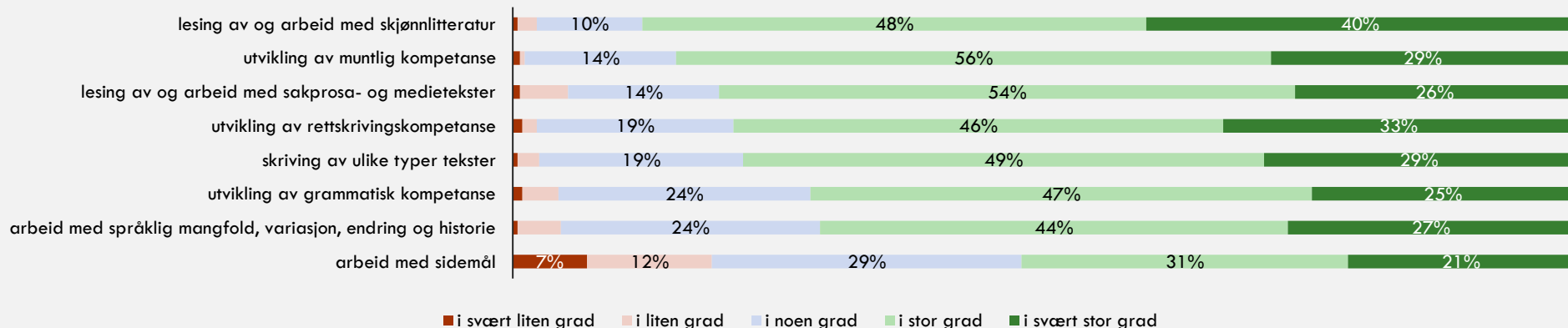
Denne delen presenterer respondentenes syn på norskfaget som helhet. Dette inkluderer hvordan de selv ser på seg som norsklærere, og i hvilken grad de føler seg rustet til å undervise i ulike norskfaglige emner.

Undervisning i norskfaglige emner

Resultatene fra undersøkelsen tilsier at de fleste norsklærere i stor grad føler seg rustet til å undervise i de fleste norskfaglige emnene. En overvekt av respondentene oppgir at de føler seg godt rustet til undervisning i lesing og arbeid med skjønnlitteratur, sakprosa- og medietekster, samt utvikling av muntlig kompetanse. Mellom 70 og 80 prosent oppgir videre at de føler seg godt rustet til å undervise i utvikling av rettskrivings- og grammatisk kompetanse, samt i skriving av ulike typer tekster. Det er imidlertid kun litt over halvparten lærerne som oppgir at de føler seg godt rustet til å undervise i sidemål. Resultatene er i tråd med Språkrådets undersøkelse fra 2017, og indikerer at lærere fortsatt føler seg mindre trygge på undervisning i sidemål sammenlignet med andre norskfaglige emner. Funnene understøtter også Språkrådet sin nye rapport fra 2023, som konkluderer med at det er grunn til å tro at utdanningen studentene får ofte ikke er tilstrekkelig for at studentene skal kunne mestre nynorsk på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng.

I hvilken grad respondentene føler seg rustet til å undervise i...

Antall respondenter: 442

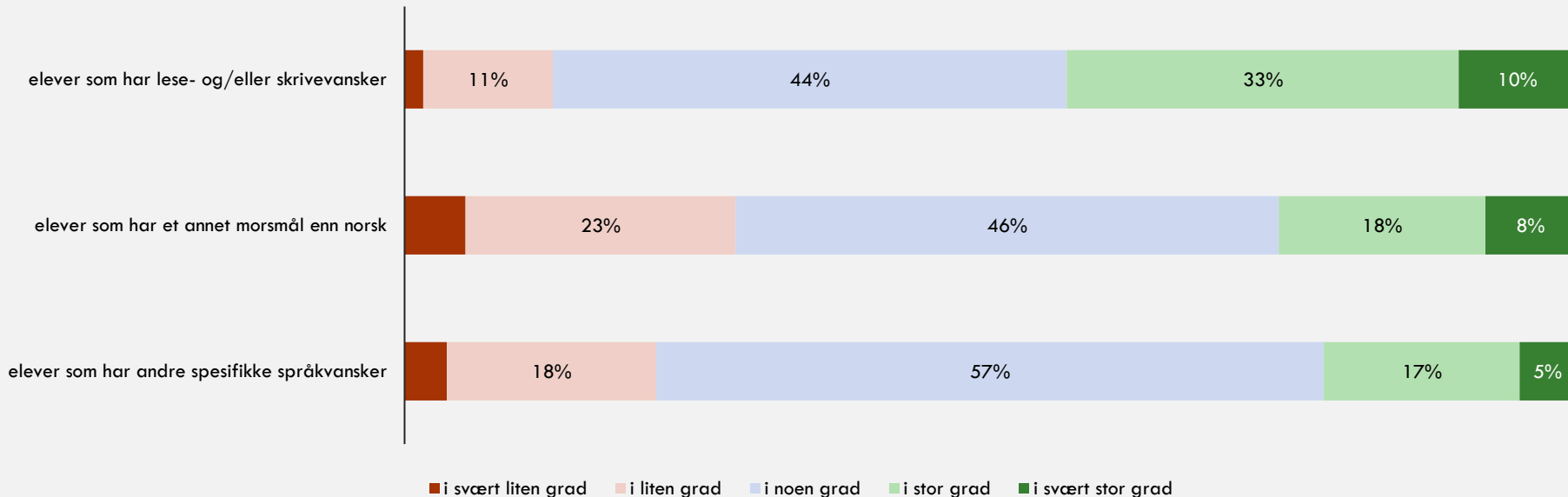
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Kilde: <https://www.sprakradet.no/globalassets/vi-og-vart/rapporter-og-undersokelser/undersokelse-om-nynorskundervisningen-i-grunnskolen.pdf>

Undervisning for ulike elevgrupper

På spørsmål om i hvilken grad respondentene føler seg rustet til å undervise ulike elevgrupper med spesielle behov for oppfølging, svarer kun om lag 40 prosent at de i stor eller svært stor grad føler seg rustet til å undervise elever med lese- og/eller skrivevansker. Langt færre føler seg rustet til å undervise elever med et annet morsmål enn norsk eller elever som har andre spesifikke språkvansker.

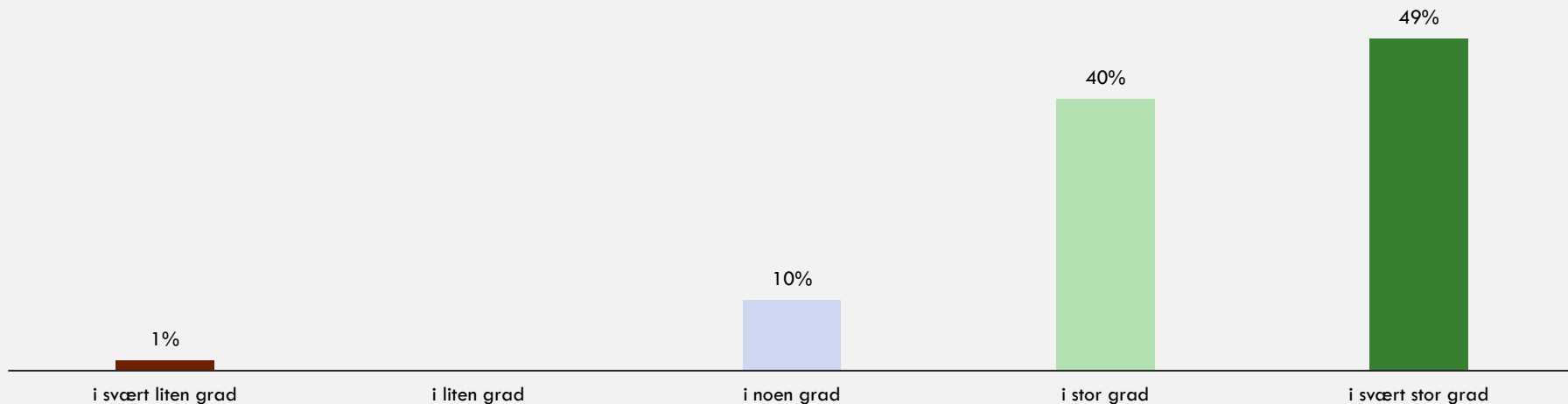
I hvilken grad respondentene føler seg rustet til å undervise...

Undervisning av elever på 1.-2. trinn

Lærere som underviser elever på 1. og 2. trinn oppgir at de føler seg godt rustet for å gi disse elevene god opplæring i lesing og skriving, og det er kun 1 prosent som oppgir at de i liten eller svært liten grad føler seg rustet til denne oppgaven.

Hvor godt respondentene som underviser på 1.-2. trinn føler seg rustet til å gi de yngste elevene god opplæring i lesing og skriving

Antall respondenter: 68

Merknad: Spørsmålet er kun stilt til lærere som underviser på 1.-2. trinn

Faglige utfordringer i norskundervisningen

På spørsmål om hva som er de største faglige utfordringene i norskundervisningen, påpeker flere respondenter at de opplever det som utfordrende å få tiden til å strekke til. Dette begrunnes blant annet med at norskfaget er stort, og at det kan være krevende å rekke innom alle tema i læreplanen i løpet av et skoleår.

Videre påpeker en rekke respondenter at det er store sprik i elevenes evner og kompetanse. Det oppleves som utfordrende å tilpasse opplegg og undervisning til elever med ulikt faglig utgangspunkt, samt å finne tilstrekkelig med tid til å følge opp hver enkelt elev. Det bemerkes at den gjennomsnittlige eleven har lavere norskkunnskaper enn tidligere. Dette forklares blant annet med økt bruk av digitale verktøy og sosiale medier.

Respondentene påpeker at elevene har lavere «utholdenhet» og kortere «oppmerksomhetsspenn» enn tidligere, og at dette gjør det utfordrende å legge opp undervisning i for eksempel lesing og skriving. Elevenes engasjement for norskfaget generelt, men sidemål spesielt, oppleves som fallende. Dette siste trekkes særlig frem av respondentene som underviser på skoler der hovedmålet er bokmål. Enkelte lærere oppgir også at de selv er lite motivert for undervisning i sidemål, og flere stiller seg spørrende til at dette er et fag de skal gi elevene karakter i. Andre oppgir at de føler seg dårlig rustet til å undervise elevene i sidemål. Lærerne som underviser på skoler der hovedmålet er nynorsk trekker frem at de opplever at mange elever blander dialekt, nynorsk og bokmål.

Flere respondenter skriver at de har flere elever i klassen med et annet morsmål enn norsk, for eksempel elever som nylig har ankommet fra Ukraina. Det oppleves som vanskelig å tilpasse undervisningen til en klasse der forskjellene mellom elevenes norskkunnskaper er store.

Norsklærere om de største faglige utfordringene i norskfaget

«Sidemålsundervisningen er utfordrende fordi elevene ikke er motiverte til å skrive nynorsk, og fordi det egentlig er for liten plass i faget til at de lærer det skikkelig.»

Lærer, ungdomsskole

«At elevene de siste årene har dårligere lese- og skrivekompetanse når de begynner på ungdomsskolen, enn de hadde før. Jeg har en opplevelse av at det har vært for lite trening i både å lese og skrive, både på skolen og hjemme. Er dette et resultat av for mye digital fokus på skolen. Håndskriften har også blitt dårligere.»

Lærer, ungdomsskole

«Skape motivasjon for lesing og skriving. Flere elever oppfatter disse aktivitetene som lite givende.»

Lærer, barneskole

«Å få tid og ressursar til tilpassa opplæring til elevar med lese og skrivevanskar og elevar med andre språk som hovudspråk.»

Lærer, barneskole

«Som norsklærer er det nå for mye fokus på digitale læringsplattformer og ikke på skriving og lesing. Elevene synes det er kjedelig å lese og skrive og jeg må bruke mye krefter for å motivere dem. Alt skal skje fort og med rask belønning. Det å jobbe konsentrert over tid med en tekstoppgave opplever mange som kjedelig og jeg opplever derfor at det til tider kan være vanskelig å få til et godt produkt»

Lærer, barneskole

«Bruk av ChatGPT. Også bruk av PC generelt. Elevane kjem frå barneskulen med ok digital kompetanse, men handskrift (og finmotorikk generelt) er borte.»

Lærer, ungdomsskole

Norsklærere om de største faglige utfordringene i norskfaget

«Undervisningsplanlegging er min utfordring. Jeg blir usikker på hva som bør være "pensum", og hva vi bør jobbe med i timene, hvor vi bør legge lista når det gjelder faglige mål. Jeg opplever at for mye er opp til den enkelte lærer, og at arbeidet fordrer mer kreativitet enn jeg har. Det er sikkert positivt at man ikke MÅ jobbe med alle ordklassene, og at man kan tenke helhetlig rundt opplæringen. Jeg savner likevel det å følge en lærebok der noen har valgt for meg, slik at jeg slipper å ta stilling til alt.»

Lærer, barne- og ungdomsskole

«Elevene på skolen hvor jeg jobber har i snitt svært dårlige leseferdigheter. Dette er utfordrende, fordi det å lese er essensielt i norskfaget og i mange andre fag. For at elevene skal lære noe, begynner vi lærere å tilrettelegge på en måte som gjør at elevene leser enda mindre.»

Lærer, ungdomsskole

«Norskfaget er veldig stort og har mange kompetansemål innenfor ulike områder som litteratur, grammatikk, språkhistorie, sjangerlære osv. Jeg føler at det er liten tid til å gå gjennom alle disse målene grundig nok og få gått i dybden.»

Lærer, barne- og ungdomsskole

«Jeg føler meg ikke sterk nok i nynorsk, og ei heller med lese- og skrivevansker, minoritetsspråklige eller andre spesifikke vansker. Her kunne jeg med fordel hatt mer kunnskap og hjelpemidler.»

Lærer, ungdomsskole

«Den digitale utfordringen er at skriftspråket blir borte. Elever har veldig liten evne til å sitte og skrive selv. De skal helst ha alt på skjerm og alt annet er kjedelig. [...] Det er også vanskelig å få nyttige læringsbøker til elevene. Den generasjonen som så verdien av å ha en bok i sekken er borte. Vi lærere "hjelper" ikke til heller for Crombooken er i sekken hver dag og da er det ikke plass til andre lærebøker!»

Lærer, barneskole

Del 3: Skriveopplæring

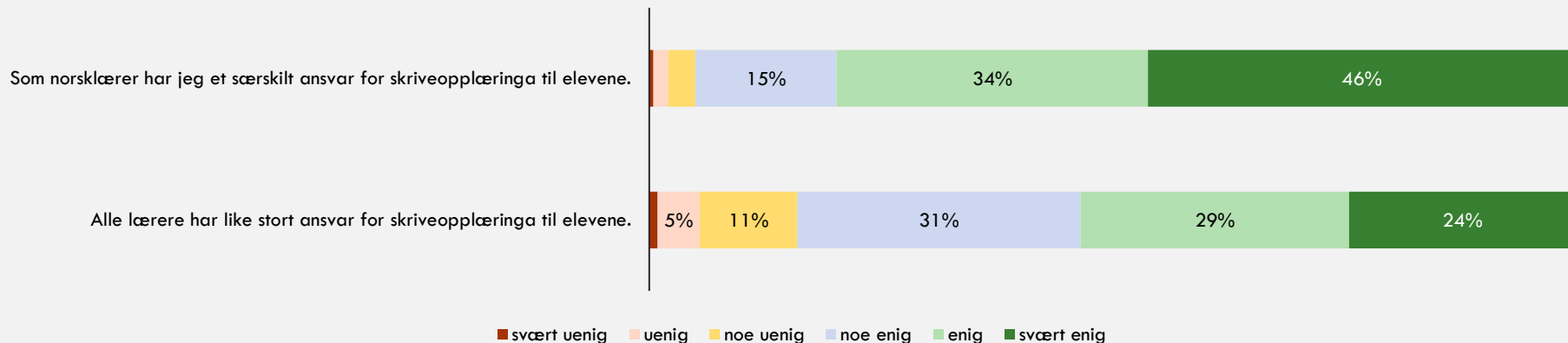
Denne delen omhandler respondentens undervisningserfaringer knyttet til skriveopplæringen i skolen. Dette omfatter både skriving i norskfaget, men også skriving som grunnleggende ferdighet.

Norsklærers ansvar for skriveopplæringen

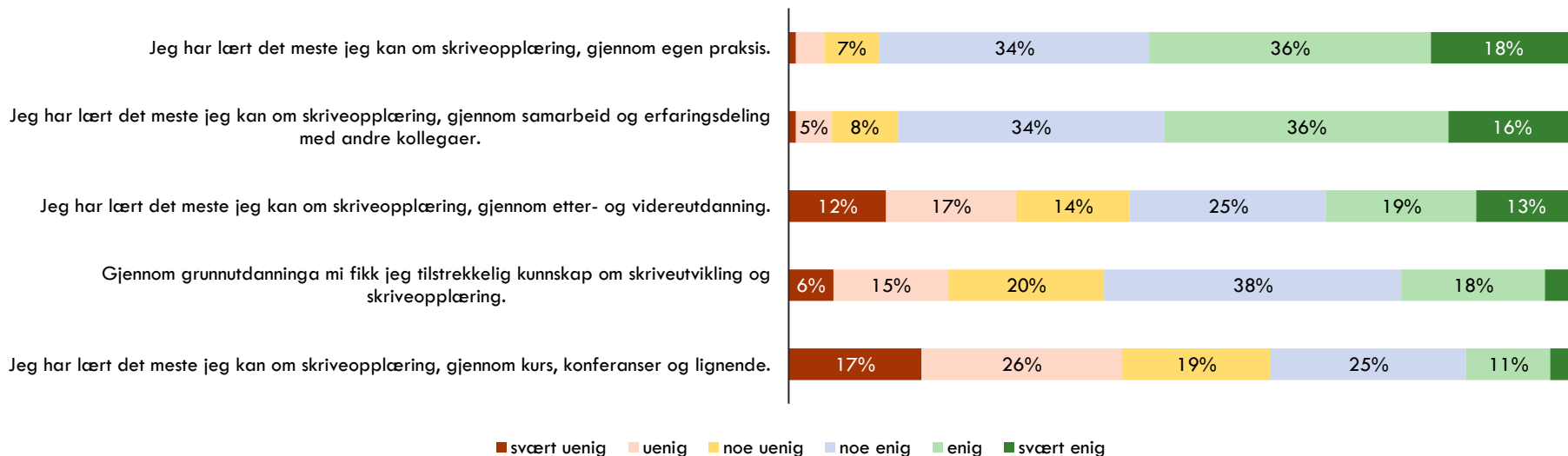
En overvekt av respondentene (80 prosent) er av den oppfatning at norsklærere har et særskilt ansvar for skriveopplæringen til elevene. Til tross for at det i Kunnskapsløftet presiseres at alle lærere har et ansvar for at elever får utvikle sine grunnleggende ferdigheter, tyder resultatene fra undersøkelsen på at norsklærere også er bevisst sitt særlige ansvar for å utvikle elevenes skriveferdigheter.

50 prosent oppgir imidlertid også at de opplever at alle lærere har et like stort ansvar for skriveopplæringen til elevene. Dette samsvarer med funn fra en tidligere kartlegging, gjennomført av Synovate i 2011 på oppdrag for Språkrådet. Undersøkelsen fant at 6 av 10 norsklærerne i ungdomsskolen mente at andre faglærere bør støtte opp om viktige mål for lese- og skriveopplæringen.

Kompetanse i skriveutvikling og skriveopplæring

Arbeidsplassen fremstår som en viktig arena for kompetanseutvikling. Over halvparten av respondentene oppgir at de har lært det meste de kan om skriveopplæring enten gjennom egen praksis eller samarbeid og erfaringsdeling med andre kollegaer. Kun 22 prosent av respondentene er enige eller svært enige i at de fikk tilstrekkelig kunnskap om skriveutvikling og skriveopplæring gjennom egen grunnutdanning, mens 32 prosent svarer at de har lært det meste de kan om skriveopplæring gjennom etter- og videreutdanning. Hvorvidt lærerne er enig eller uenig i påstandene virker å være uavhengig norskfaglig utdanningsnivå (se vedlegg).

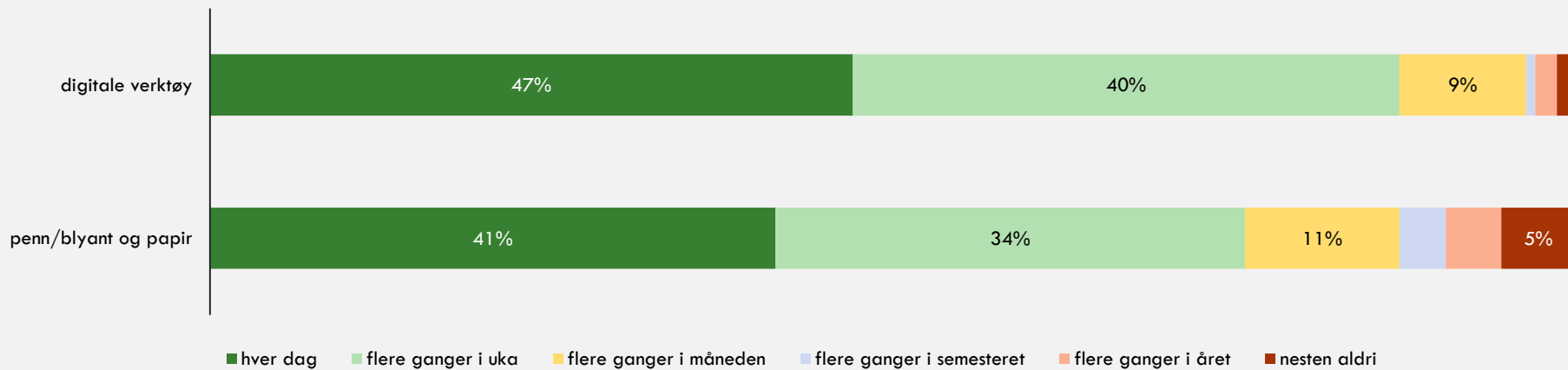

Antall respondenter: 436-441, avhengig av spørsmål
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren.

Bruk av ulike typer skriveverktøy i norskfaget

Både digitale verktøy og penn/blyant og papir er mye brukt i skriveopplæringen. Resultatene understøtter Blikstad-Balas og Klette (2021), og indikerer at analoge læremidler fortsatt står sterkt i norskundervisningen. Nærmere analyser viser at penn/blyant og papir oftere benyttes av lærere som underviser på barneskolen, særlig de laveste trinnene, mens digitale verktøy oftere benyttes av lærere som underviser på ungdomskolen (se vedlegg).

Blant respondentene som benytter digitale verktøy flere ganger i måneden eller mer, fremstår PC som det mest brukte verktøyet. Litt over 40 prosent av respondentene oppgir at elevene benytter PC hver dag eller flere dager i uka, mens 30 og 25 prosent oppgir det samme for henholdsvis nettbrett og Chromebook.

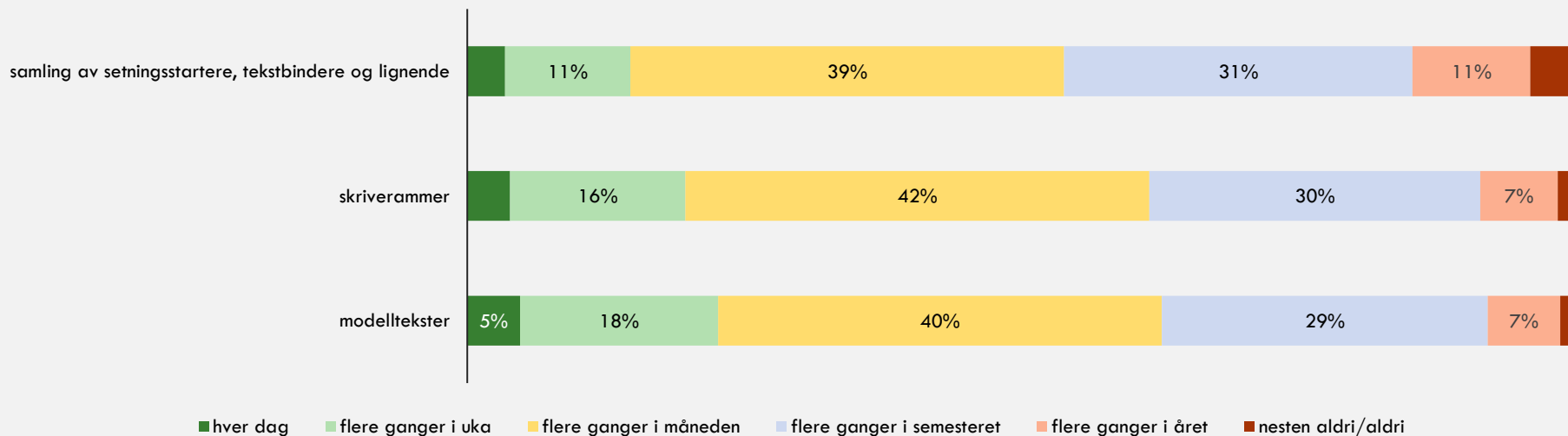
Antall respondenter: 442

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren
Kilde: <https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.1504-2987-2021-03-02>

Bruk av læringsressurser for å støtte elever i skriving

Læringsressurser for å støtte elevene i skriveopplæringen, som modelltekster, skriveammer, setningsstarter og tekstbindere, fremstår som relativt lite brukt i undervisningen. Svarfordelingen fremstår som relativt lik på tvers av undervisningstrinn, men de opplistede læringsressursene fremstår som litt mer brukt på de laveste trinnene sammenlignet med ungdomstrinnet (se vedlegg).

Hvor ofte respondentene bruker ulike typer læringsressurser for å støtte elevene i skrivingen

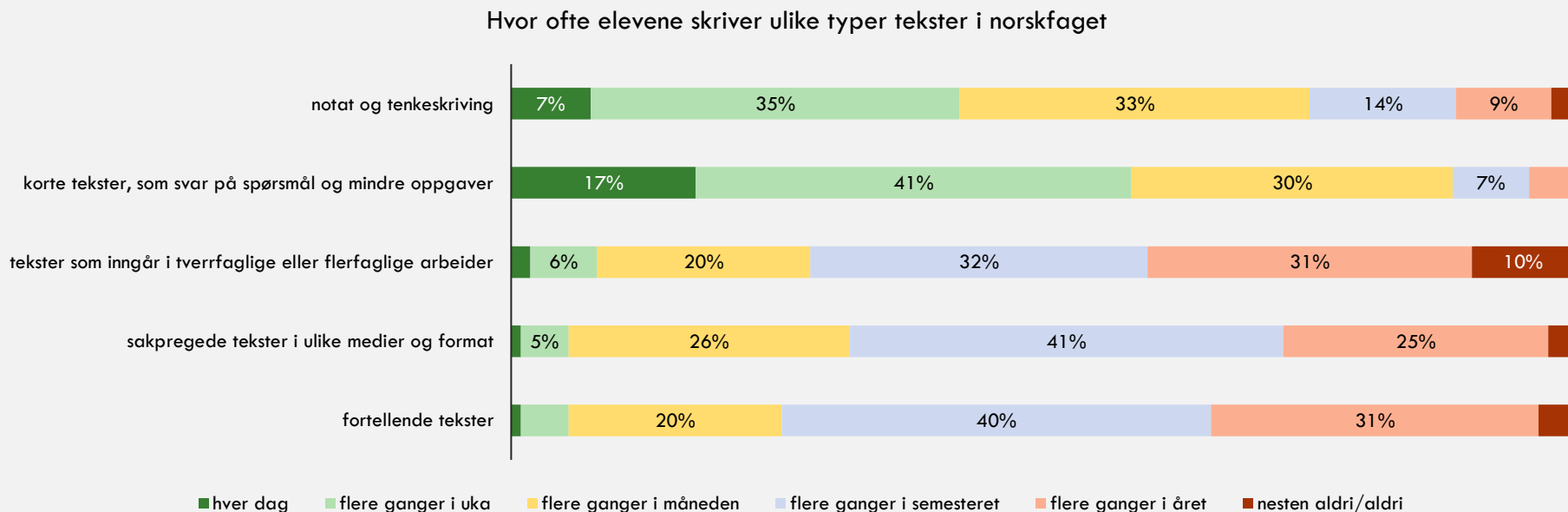

Antall respondenter: 442

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Ulike former for skriveoppgaver i hovedmålsopplæringen

Respondentene oppgir at de ofte (hver dag eller flere ganger i uka) gir elevene i oppgave å skrive korte tekster, som svar på spørsmål og mindre oppgaver, eller notater og tenkeskriving. Skriveoppgaver som inngår i tverrfaglige eller flerfaglige arbeider fremstår som mindre vanlig. Det samme gjelder for fortellende tekster. Bruken av ulike typer tekster i undervisningsopplegget virker å være relativt lik på tvers av undervisningstrinn (se vedlegg).

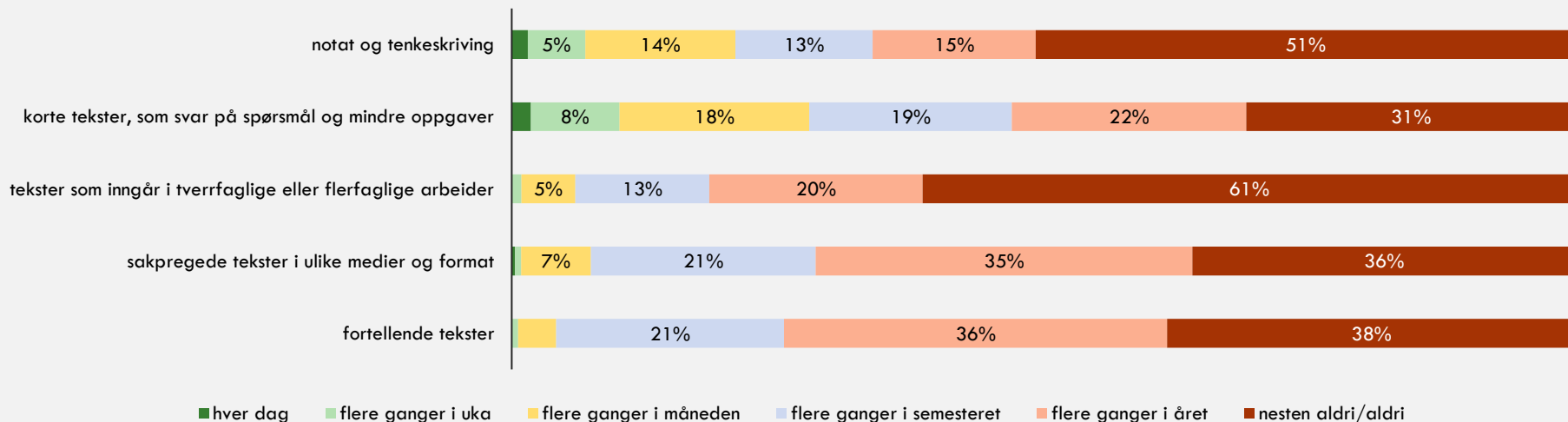

Antall respondenter: 333-334, avhengig av spørsmål
Merknad: Spørsmålet er kun stilt til lærere som underviser på 5.-10. trinn. Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Ulike former for skriveoppgaver i sidemålsopplæringen

Respondentenes svar tilsier at elever i grunnskolen skriver langt færre tekster på sidemålet sammenlignet med hovedmål. Dette gjelder særlig elever på barneskolen (5.-7. trinn), men de ulike skriveoppgavene forekommer også relativt sjelden på ungdomskolen (se vedlegg). Som for hovedmål fremstår tekster som inngår i tverrfaglige eller flerfaglige arbeider som særlig lite brukt. At fortellende tekster og sakpregede tekster i ulike medier og format er lite brukt, kan tyde på at sidemål i liten grad er integrert i norskfaget. I og med at en overvekt av respondentene underviser på skoler som har bokmål som hovedmål, gjelder dette trolig særlig for nynorskundervisningen.

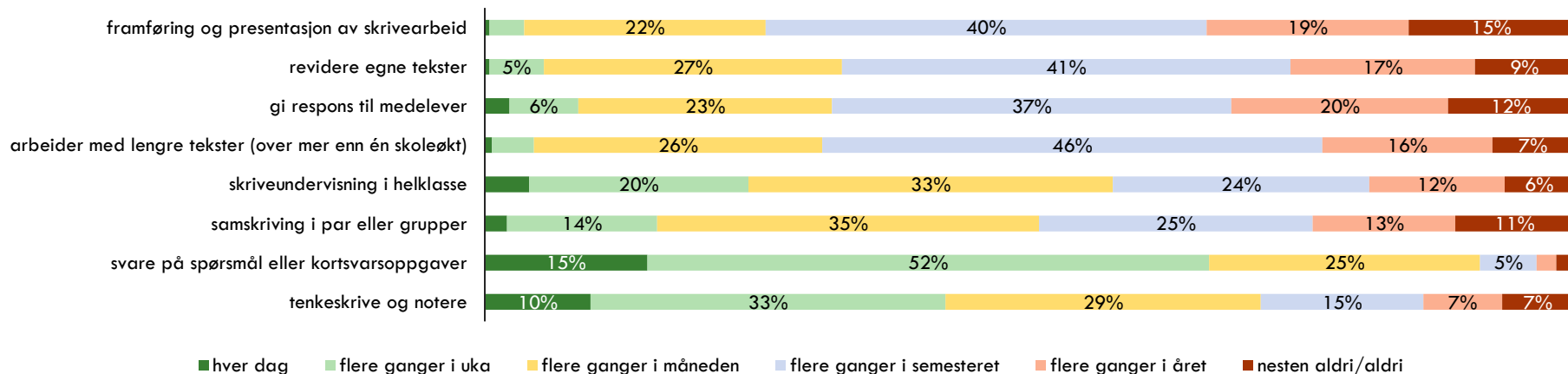
Hvor ofte elevene skriver ulike typer tekster på sidemålet sitt

Skriveaktiviteter elevene bruker tid på i norskundervisningen

Basert på svarene i spørreundersøkelsen fremstår det som at elever i grunnskolen bruker mye tid på skriveaktiviteter som innebærer å svare på spørsmål og kortsvarsoppgaver, samt oppgaver som innebærer at elevene skal tenkeskrive og notere. Fremføring og presentasjon av skrivearbeid, samt revidering av egne tekster og respons til medelever, er også skriveaktiviteter som relativt sjelden benyttes som en del av undervisningen. Respondentene oppgir også at elevene sjelden arbeider med lengre tekster, der arbeidet strekker seg over mer enn én skoleøkt. Dette kan indikere at det fortsatt foregår en del fragmentert skriving i undervisningen, i tråd med funnene fra SKRIV. Skriveundervisning i helklasse fremstår som særlig mye brukt av lærerne som underviser de yngste elevene, mens tekeskriving og notering fremstår som mer brukt bant lærere som underviser de eldre trinnene (se vedlegg).

Hvor ofte elevene bruker tid på ulike typer skriveaktiviteter

Antall respondenter: 442

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Respondentenes beskrivelse av elevenes siste skriveoppdrag

På spørsmål om det siste skriveoppdraget de ga til elevene sine, oppgir respondentene et bredt spekter av oppgaver.

Flere oppgir at de ga elevene i oppgave å tenkeskrive. Tenkeskriving er en utforskende form for skriving som handler om å gi rom for nye tanker og ideer, i tillegg til å legge til rette for refleksjon og kreativitet.

Blant lærerne som underviser elever på ungdomsskolen er det mange som oppgir at den siste oppgaven de ga elevene var å skrive en appell eller en argumenterende tekst.

Andre oppgaver som går igjen er filmanmeldelser eller nyhetssaker, dikt og biodikt, samt sammensatte tekster som tegneserier.

Norsklærere om det siste skriveoppdraget de ga elevene

«Mine elever har brevvenner på en annen skole i byen vår. Det siste skriveoppdraget før ferien var å skrive sommerbrev.»

Lærer, barne- og ungdomsskole

«Tenkeskrive - la tanker og følelser strømme ned i blyanten og skrive hvordan eleven har det akkurat nå.»

Lærer, barneskole

«Eventyrstafett, der samarbeidet elevene om å skape en tekst sammen. De deler på å skrive innledning- hoveddel - avslutning.»

Lærer, barneskole

«De skal skrive en argumenterende tekst, for hvorfor de mener de enten bør få bruke tyggis eller mobil på skolen.»

Lærer, barne- og ungdomsskole

«Før sommeren arbeidet vi med å skrive lister i ulike sammenhenger. Liste over ting i sekken, over ting å gjøre i sommerferien, dyr, etc. Veldig konkret oppgave hvor vi også arbeidet med rettskriving av ord.»

Lærer, barneskole

«Velg en reklame du synes er god, og si litt om hvilke virkemidler som er brukt»

Lærer, ungdomsskole

«En tyv kom inn i klasserommet og stjal klokka på veggen. Vi har skrevet etterlysning og svart på et brev vi fikk av tyven.»

Lærer, barneskole

«Skriv en kort appell, 100-150 ord, hvor du argumenterer for at lytterne skal stemme på ditt parti. Dette var et samarbeid med samfunnsfag»

Lærer, ungdomsskole

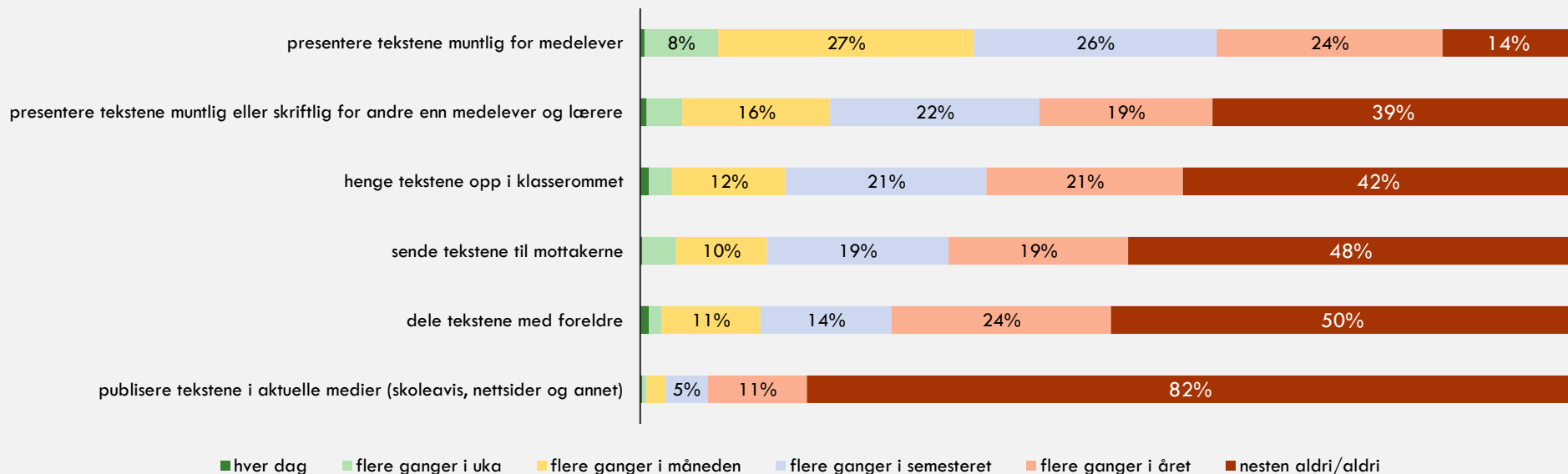
«Skrive et postkort. Elevene gikk inn i rollen som en av bukkene i De 3 bukkene bruse, og skulle kommunisere hva de hadde opplevd.»

Lærer, barneskole

Publisering av tekster

Respondentenes svar på undersøkelsen tilsier at elevene sjelden publiserer eller presenterer tekstene de utarbeider i undervisningen for andre enn læreren. Når dette forekommer gjøres dette i all hovedsak ved at elevene presenterer tekstene muntlig for medelever eller ved at de presenterer tekstene muntlig eller skriftlig for andre enn medelever og lærere.

Hvor ofte elevene publiserer tekster ved å...

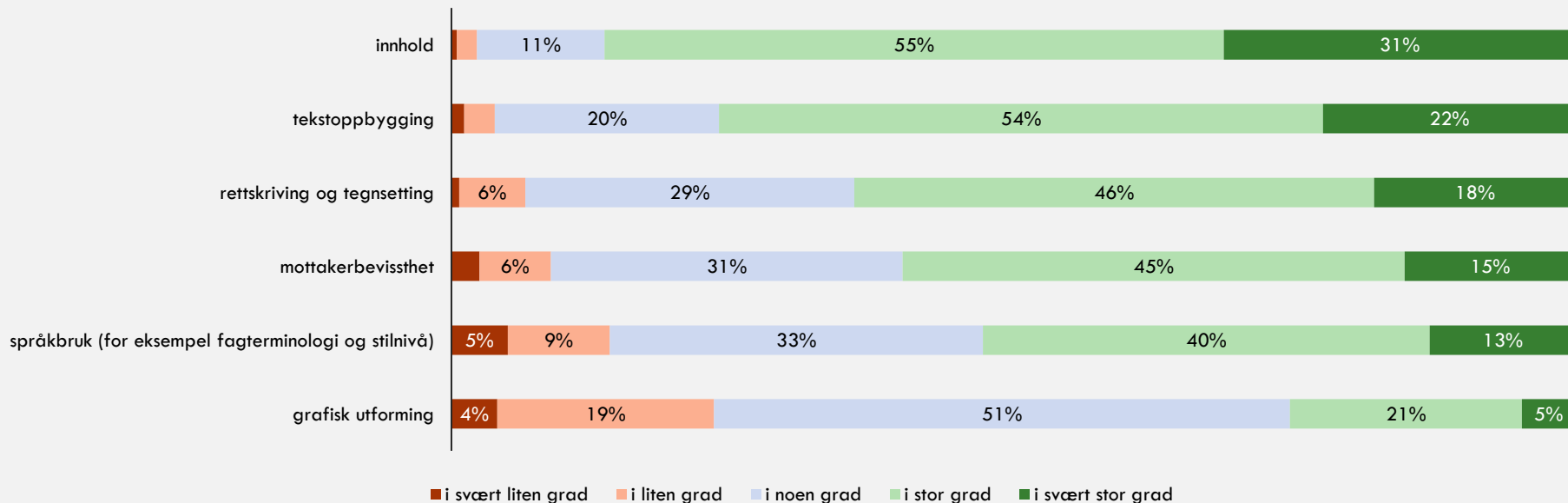
Antall respondenter: 442

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Lærenes tilbakemelding på elevenes skrivning

Respondentene oppgir at de i all hovedsak legger vekt på innhold, tekstoppbygging, rettskriving og tegnsetting når de gir tilbakemelding på elevenes skrivning. Flertallet oppgir også at de legger vekt på mottakerbevissthet og språkbruk, mens grafisk utforming fremstår som mindre viktig for de fleste respondenter.

Hva respondentene legger vekt på når de vurderer og gir tilbakemelding på elevenes skrivning

Antall respondenter: 440-441, avhengig av spørsmål
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Hva lærere vektlegger når de vurderer elevenes skrijving

Mange av respondentene som underviser på barneskolen oppgir at de i all hovedsak legger vekt på skrivelyst og -glede når de vurderer de yngste elevene. Flere skriver også at de er opptatt av å gi ros og å motivere eleven, fremfor å påpeke for mange feil. En respondent skriver for eksempel at vedkommende alltid gir elevene minst tre positive tilbakemeldinger, i tillegg til ett ønske til neste gang eleven skal skrive en tekst.

Når det gjelder språk og struktur fremstår respondentene som opptatt av å vurdere elevenes bruk av stor bokstav og punktum, samt om teksten har en tydelig inndeling (start, innledning, midtdel og avslutning).

Respondentene skriver også at tilbakemeldingene avhenger av kriteriene, samt temaet, som er satt for den enkelte oppgaven.

Respondentene som underviser elever på ungdomsskolen skriver at de er opptatt av å vurdere elevens progresjon og utvikling, samt å gi eleven tilbakemelding på dette. Flere skriver også at de legger vekt på å vurdere om eleven har forstått og besvart oppgaven, og at de tilpasser tilbakemeldingene til elevenes forutsetninger og behov.

Lærere om hva de vektlegger når de vurderer elevenes skrijving

«Viktig at elevene bruker egne ord og formuleringer.
Legger vekt på skriveglede.»

Lærer, barneskole

«Jeg har fokus på å få fram det eleven får til
og hva h*n må fokusere på videre framover.
Det er viktig at tilbakemeldingen henger
sammen med det vi har hatt fokus på i forkant
og underveis i arbeidet.»

Lærer, ungdomsskole

«Jeg trekker alltid fram det som er
positivt. Tilbakemeldingen utformes
etter elevens behov. Noen er i stand
til å motta mange tilbakemeldinger,
andre klarer seg med én.»

Lærer, ungdomsskole

«Gir stort sett tilbakemelding ut
fra kriterier satt for hver enkelt
oppgave ut fra temaet, to bra ting
og et ønske (mulig forandring,
klargjøring etc.)»

Lærer, barneskole

«Utvikling fra tidligere
tekster og etter tidligere
tilbakemeldinger.»

Lærer, ungdomsskole

«At elevene skriver korte setninger og ikke blander mye
innhold i en setning. At de starter setningen med stor
bokstav og punktum. Bruk av dobbel konsonant. At det er
avsnitt i teksten der dette er naturlig. God flyt i
skrijvingen. At teksten har en start, en innledning, midt del
med spenningstopp og en avslutning.»

Lærer, ungdomsskole

«Elevene er på svært ulikt nivå når det
gjelder overnevnte kriterier. Det er
derfor vanskelig å svare generelt på
dette. Jeg differensierer forventningene
etter hvor langt eleven har kommet i sine
skriveferdigheter»

Lærer, barne- og ungdomsskole

Del 4: Kunnskap og kompetanse om språk

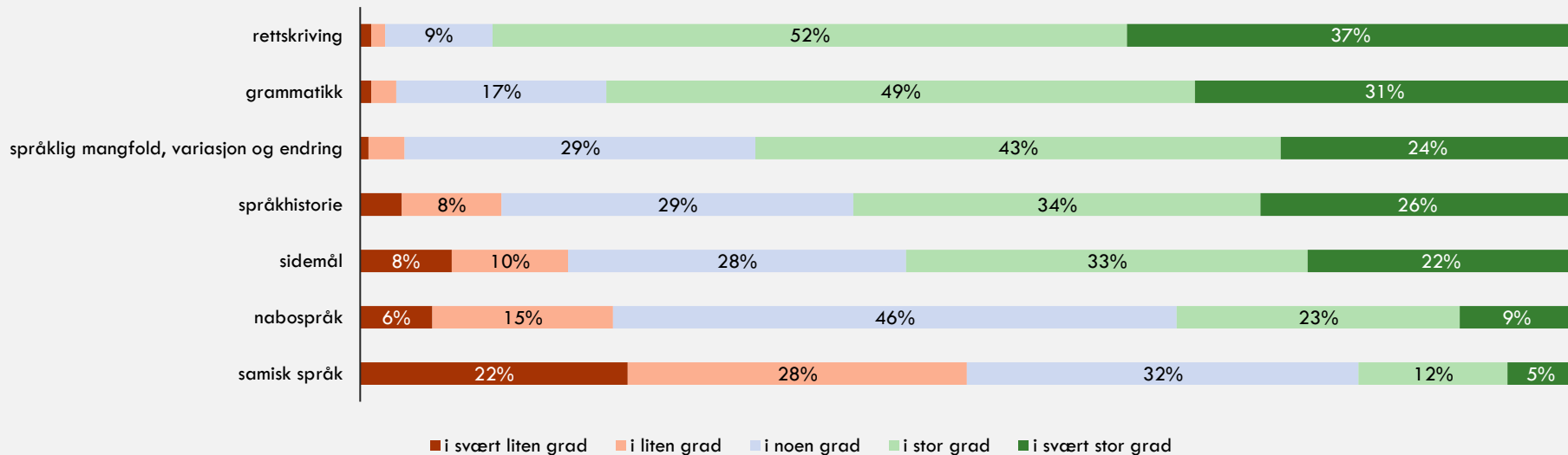
I denne delen presenteres respondentenes svar knyttet til egen kompetanse, samt hva de selv legger vekt på i norskundervisningen.

Undervisning i ulike språklige emner

De aller fleste respondenter føler seg i stor grad rustet til å undervise i rettskriving, grammatikk, samt språklig variasjon og mangfold. Halvparten føler seg godt rustet til undervisning i sidemål. Dette er i tråd med respondentenes tidligere svar, samt resultatene av Språkrådets undersøkelse fra 2017. Kun et fåtall føler seg godt rustet til å undervise i andre språk, herunder samisk språk og nabospråk.

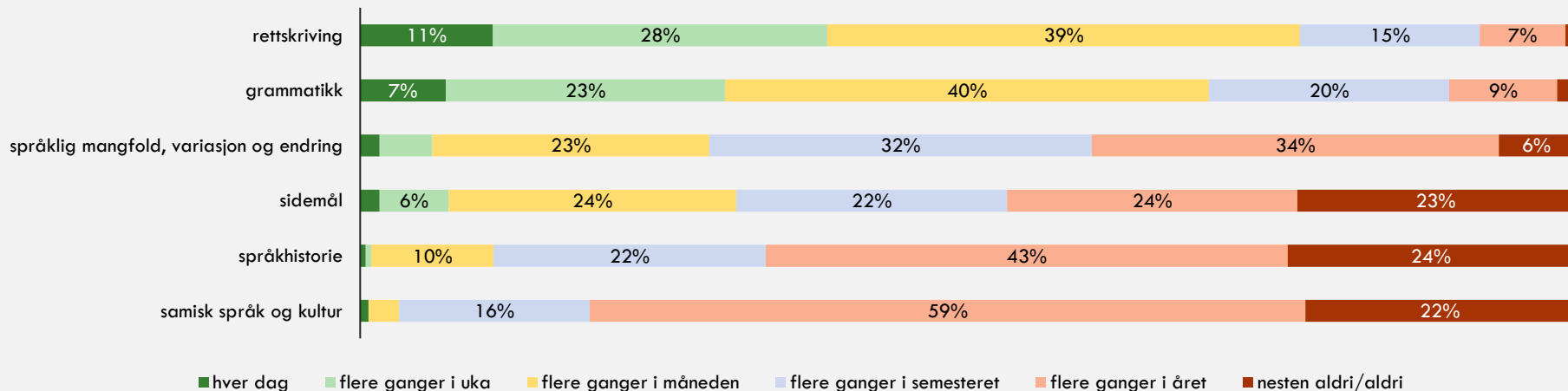
Hvor godt respondentene føler seg rustet til å undervise i...

Tematisering av ulike språklige emner i norskundervisningen

Norsklærerne som har besvart undersøkelsen oppgir at de bruker mest tid på å tematisere rettskriving og grammatikk, og mindre tid på emner som sidemål, språkhistorie, samt samisk språk og kultur. Sett i lys av respondentenes vurdering av egne forutsetninger for å undervise i de ulike emnene, kan dette muligens forklares med at lærerne begrenses av egen kompetanse på emner som sidemål, samisk språk, samt kultur og språkhistorie. Nærmere analyser viser at respondenter som underviser på barneskolen oftere tematiserer grammatikk og rettskriving, sammenlignet med respondenter som underviser på ungdomsskolen (se vedlegg). Respondentene som underviser på ungdomsskolen tematiserer sidemål langt oftere enn respondenter som underviser på barneskolen.

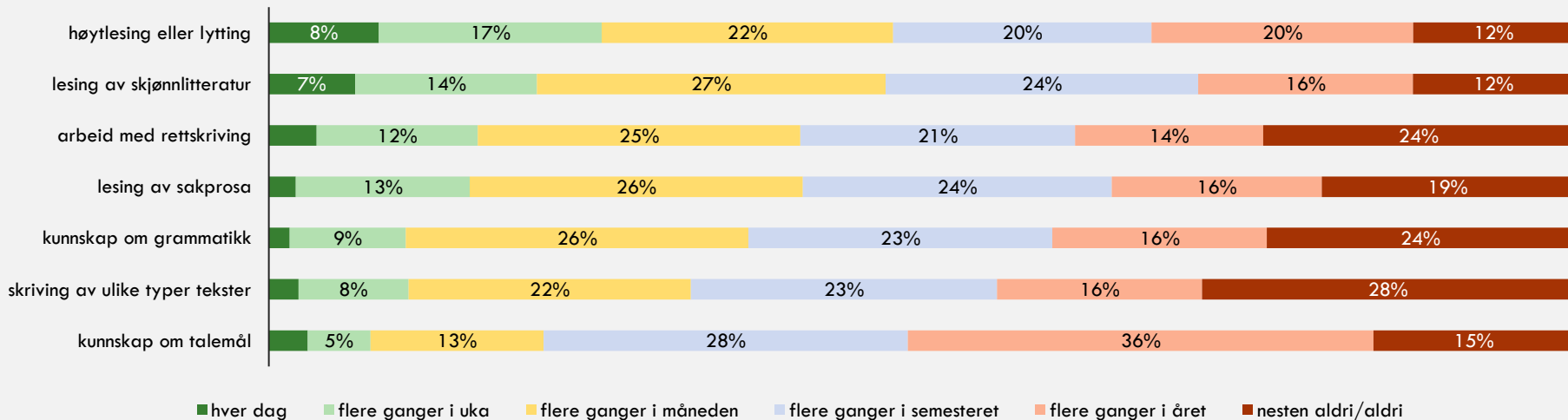
Hvor ofte respondentene tematiserer ulike språklige emner i norskundervisningen

Tematikker og aktiviteter i forbindelse med sidemålsopplæringen

Høytlesning eller lytting, samt lesing av skjønnlitteratur, fremstår blant de vanligste aktivitetene i sidemålsopplæringen. Det er imidlertid kun halvparten av respondentene som oppgir at elevene arbeider med disse aktivitetene flere ganger i måneden eller mer, noe som indikerer at elevene relativt sjelden arbeider med sitt sidemål. Analyser av svar fra respondentene som underviser på barneskolen, viser at det er en relativt større andel som oppgir at de aldri eller nesten aldri underviser i de ulike tematikkene og aktivitetene, sammenlignet med respondentene som underviser på ungdomsskolen (se vedlegg).

Hvor ofte elevene arbeider med ulike tematikker og aktiviteter i forbindelse med sidemålsopplæringen

Norsklærere om tematikker og aktiviteter i sidemålsopplæringen

«Hver uke har vi en artikkel, nyhetsoppslag, vits eller kort historie på nynorsk. Vi leser den i fellesskap, og etterpå henges den opp i klasserommet.»

Lærer, barne- og ungdomsskole

«En ytterst sjelden gang leser vi en tekst på nynorsk, men vi skriver aldri nynorsk. Vi lytter derimot ofte til ulike dialekter.»

Lærer, barneskole

«Identifisering av høgfrequente ord. Kva slags ord brukar eg mykje i mitt språk og korleis skriv eg dei på sidemål og hovudmål. Elevane lagar sine egne ordlister for å bevisstgjere seg sjølv om kva slags ord dei, først og fremst, bør prioritere å skrive riktig.»

Lærer, ungdomsskole

«Sammenligne ord og begreper i de to skriftspråkene, lage ordlister.»

Lærer, barne- og ungdomsskole

«Sammenlikning sidemål og hovedmål, koblinger mot egen dialekt og daglig-tale.»

Lærer, ungdomsskole

«Vi har jobbet tverrfaglig i norsk/musikk, der elevene skrev tekst til en rapp om stedet de bor. [...] Jeg er opptatt av at nynorsk skal være inspirerende og jobbe med, og at temaene skal være knyttet opp mot ting ungdommene er opptatt av.»

Lærer, barneskole

«Eg brukar kryssord, ordjungel, ulike "leiker" med fokus på målform, debatt osv. I mine timer får bokmål og nynorsk same fokus, nettopp fordi er eg opptatt av at alle elevane mine skal få god språkopplæring.»

Lærer, ungdomsskole

Sidemålsopplæringen sin plass i norskfaget

Respondentene fremstår som delt når det kommer til sidemålsopplæringen sin plass i norskfaget. Et flertall skriver at de opplever at sidemålsundervisning har en viktig plass i faget, men at det ikke bør gis vurdering i form av karakter. Enkelte uttrykker at det burde være tilstrekkelig at elevene lærer seg å lese på sidemål. Dette samsvarer også med funn fra tidligere undersøkelser. En kartlegging gjennomført blant norsklærere på ungdoms- og videregående skoler finner blant annet at halvparten av respondentene mener at det holder at elevene skal kunne lese på nynorsk.

Flere av respondentene som stiller seg kritisk til at det gis vurdering i sidemål, trekker frem at mange elever har «mer enn nok» med å beherske og lære sitt eget hovedmål tilstrekkelig godt. Sidemålsundervisningen oppleves derfor av enkelte som et hinder i arbeidet med hovedmålsundervisning. I likhet med tidligere undersøkelser er det også flere respondenter som påpeker at elever eksponeres for lite nynorsk i dagliglivet, og at dette gjør undervisning i denne sidemålsformen utfordrende.

Et utvalg respondenter, særlig blant de som underviser på skoler som har bokmål som hovedmål, uttrykker at sidemålet bør få en større plass i undervisningen enn det har i dag. Flere av disse respondentene skriver at det oppleves som bortkastet å undervise i sidemål med mindre det vies tilstrekkelig med tid til at elevene lærer seg dette ordentlig. Respondentene som underviser på skoler som har nynorsk som hovedmål, påpeker på sin side at elevene uansett eksponeres for bokmål i det daglige. De legger derfor mindre vekt på sidemålsundervisning.

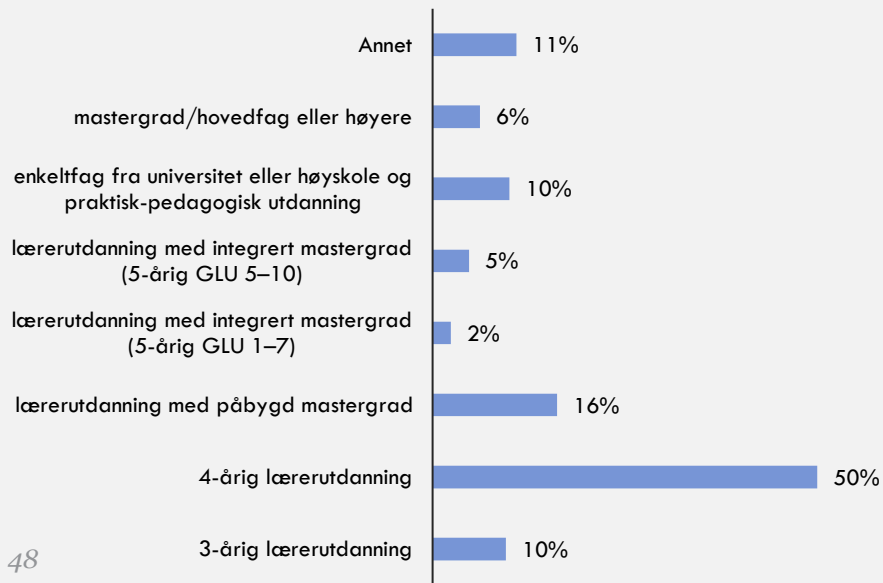
Vedlegg: Tilleggsanalyser

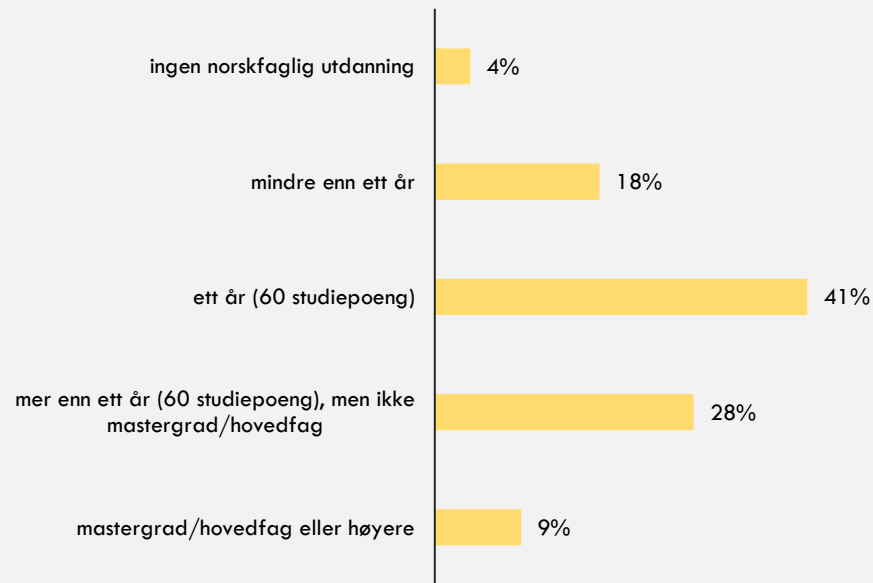
Grunnutdanning og norskfaglig utdanning

Respondenter som arbeider på barneskole

Grunnutdanning

Norskfaglig utdanning

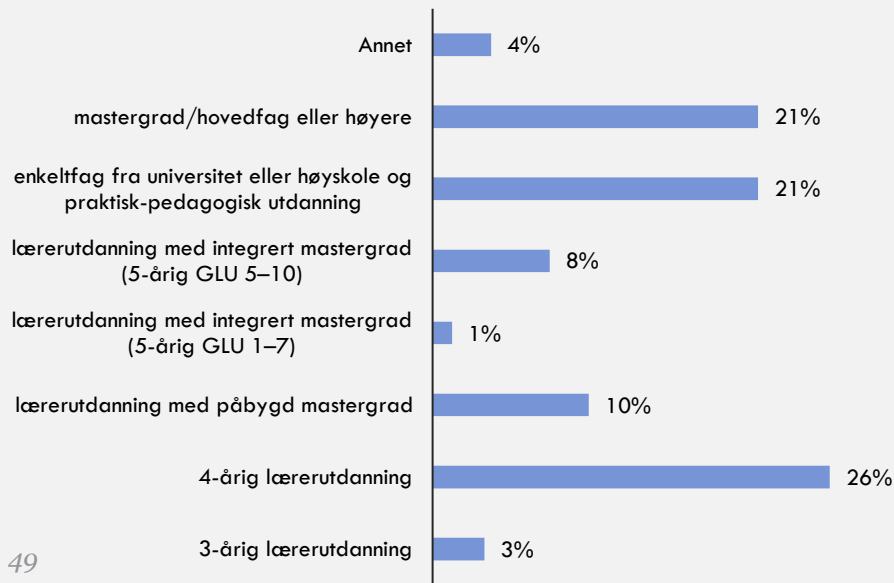

Antall respondenter: 284

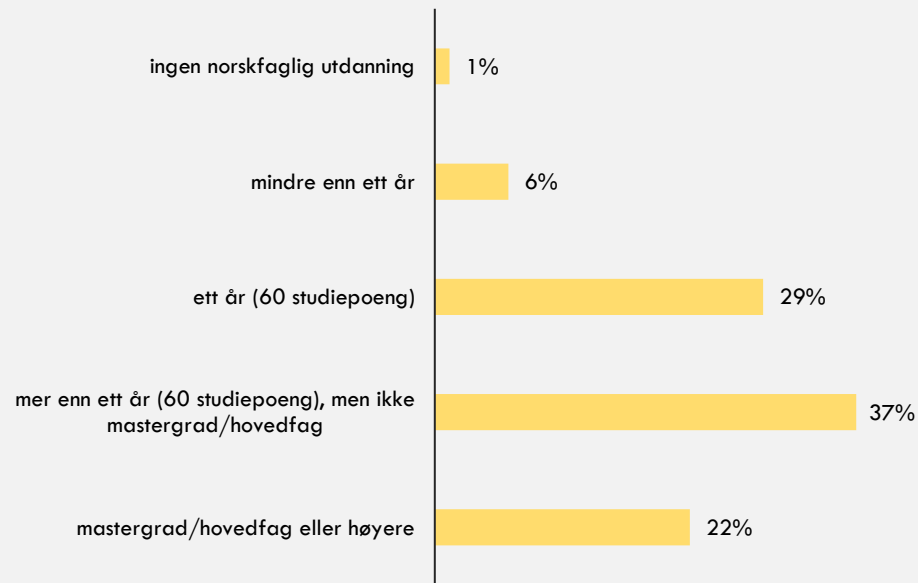
Grunnutdanning og norskfaglig utdanning

Respondenter som arbeider på ungdomsskolen

Grunnutdanning

Norskfaglig utdanning

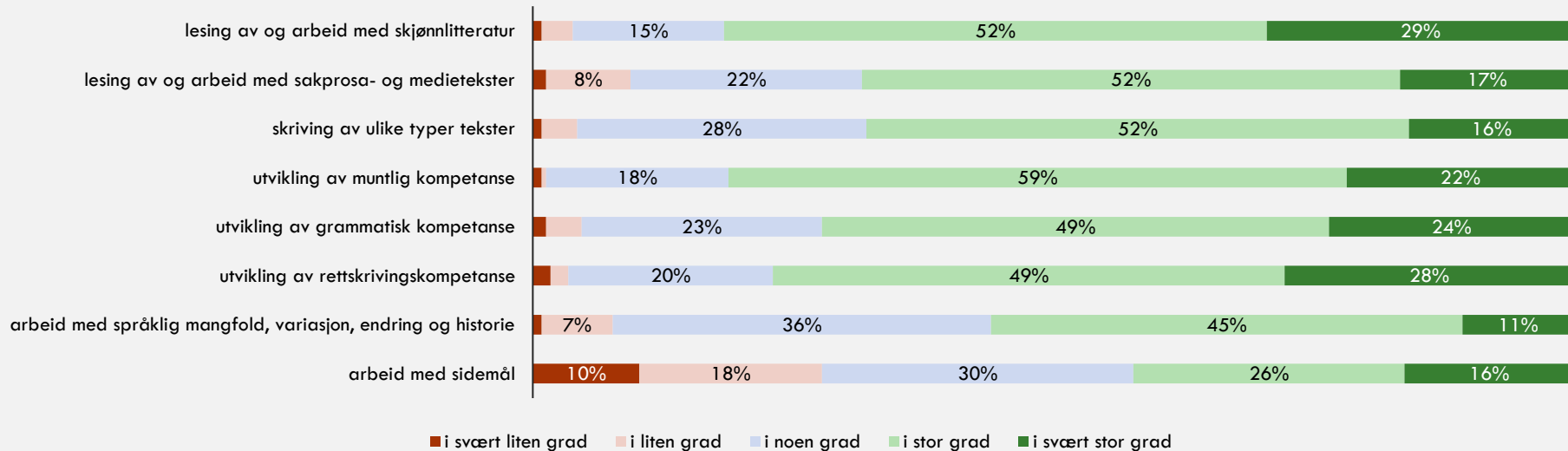

Antall respondenter: 223

Undervisning i norskfaglige emner

Respondenter som arbeider på barneskolen

I hvilken grad respondentene føler seg rustet til å undervise i...

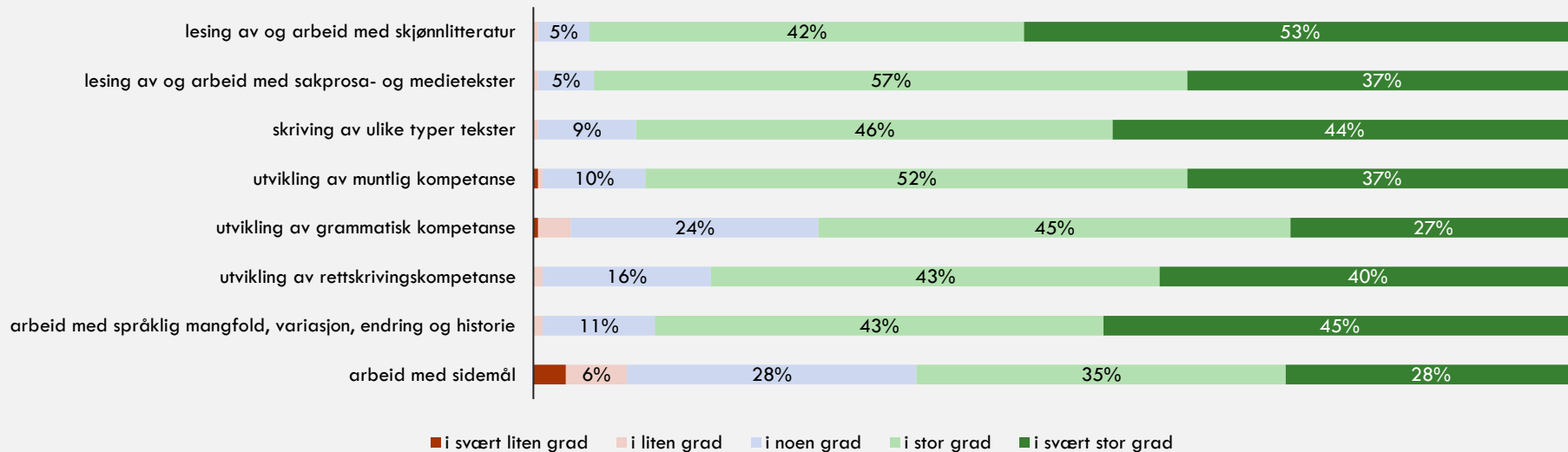
Antall respondenter: 234

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Undervisning i norskfaglige emner

Respondenter som arbeider på ungdomsskolen

I hvilken grad respondentene føler seg rustet til å undervise i...

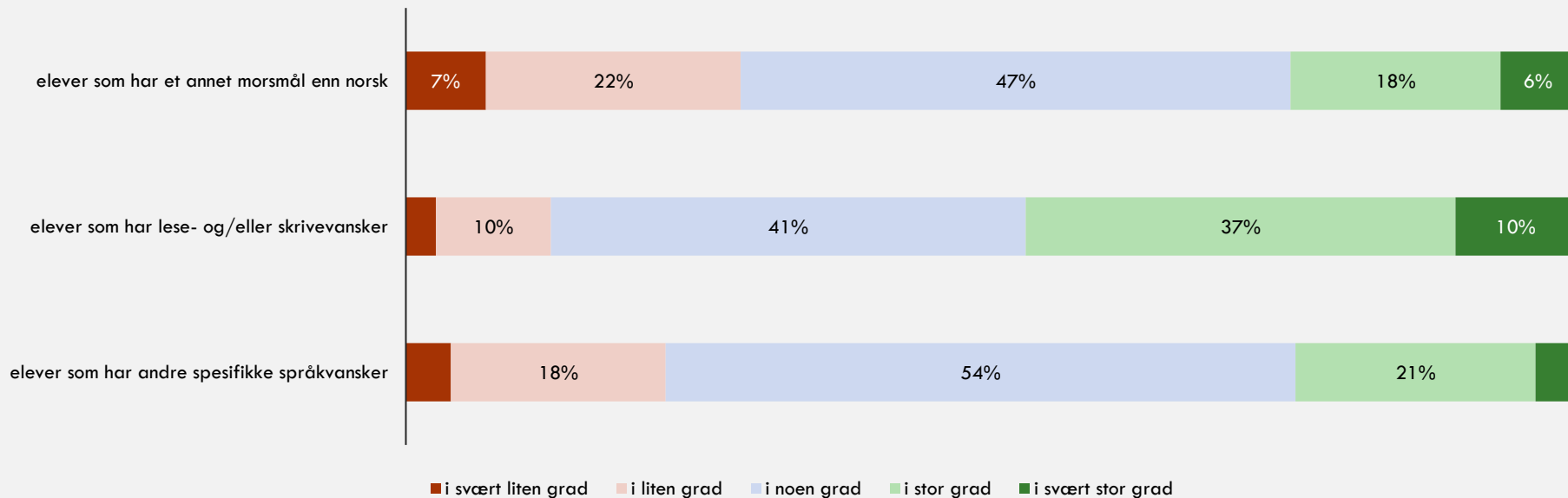
Antall respondenter: 223

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Undervisning for ulike elevgrupper

Respondenter som arbeider på barneskolen

I hvilken grad respondentene føler seg rustet til å undervise...

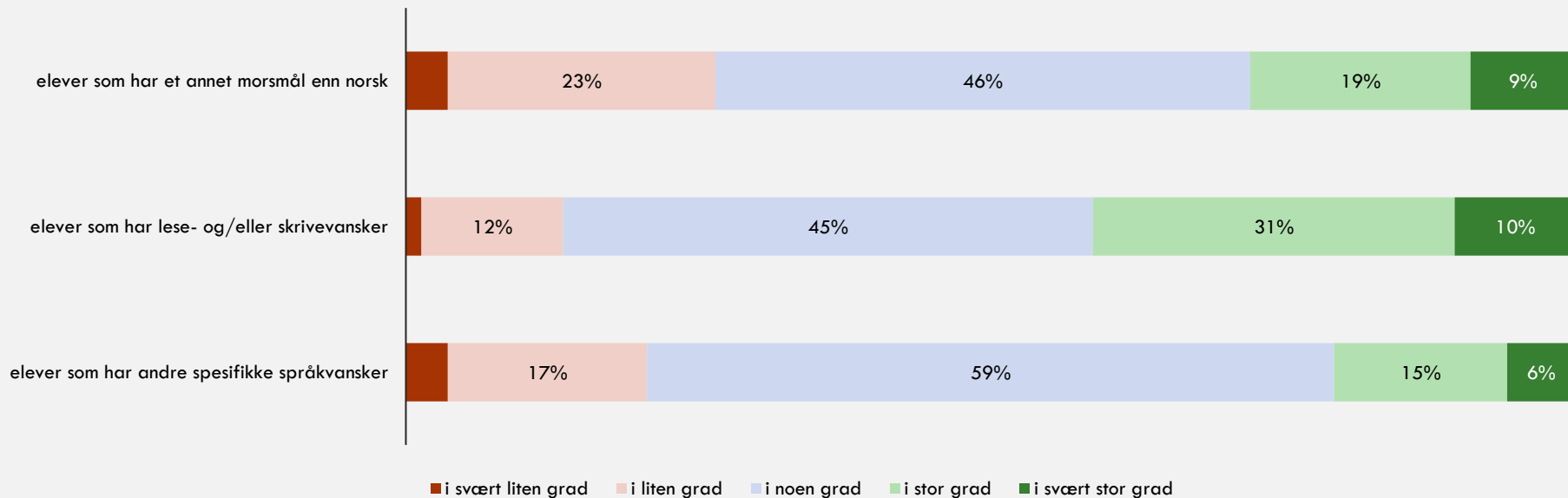
Antall respondenter: 234

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Undervisning for ulike elevgrupper

Respondenter som arbeider på ungdomsskolen

I hvilken grad respondentene føler seg rustet til å undervise...

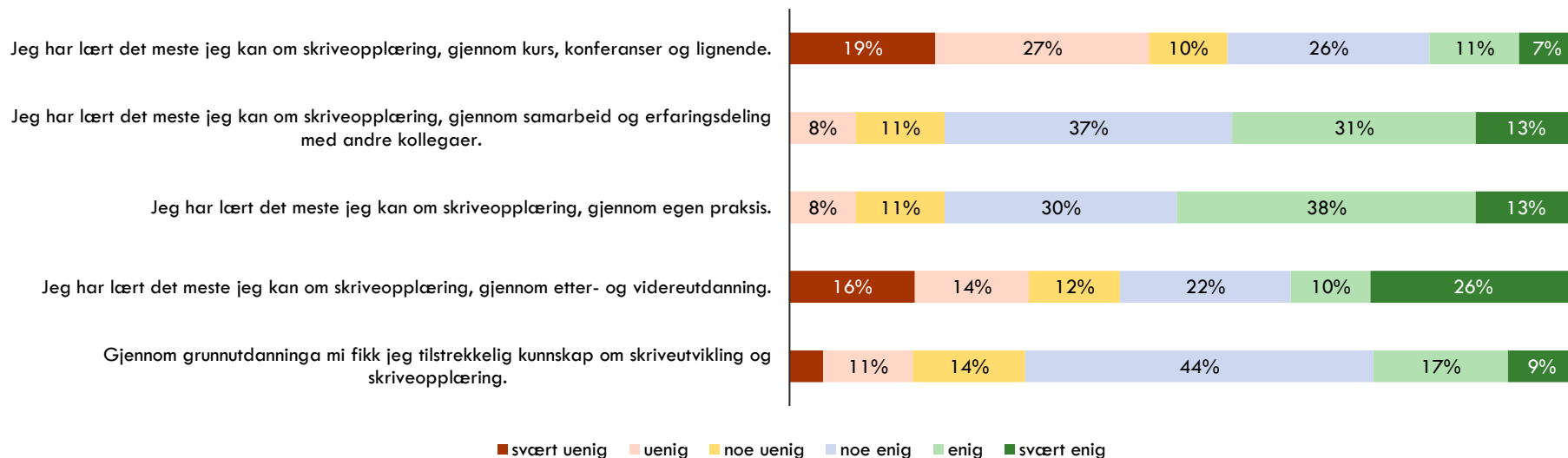

Antall respondenter: 223

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Kompetanse i skriveutvikling og skriveopplæring

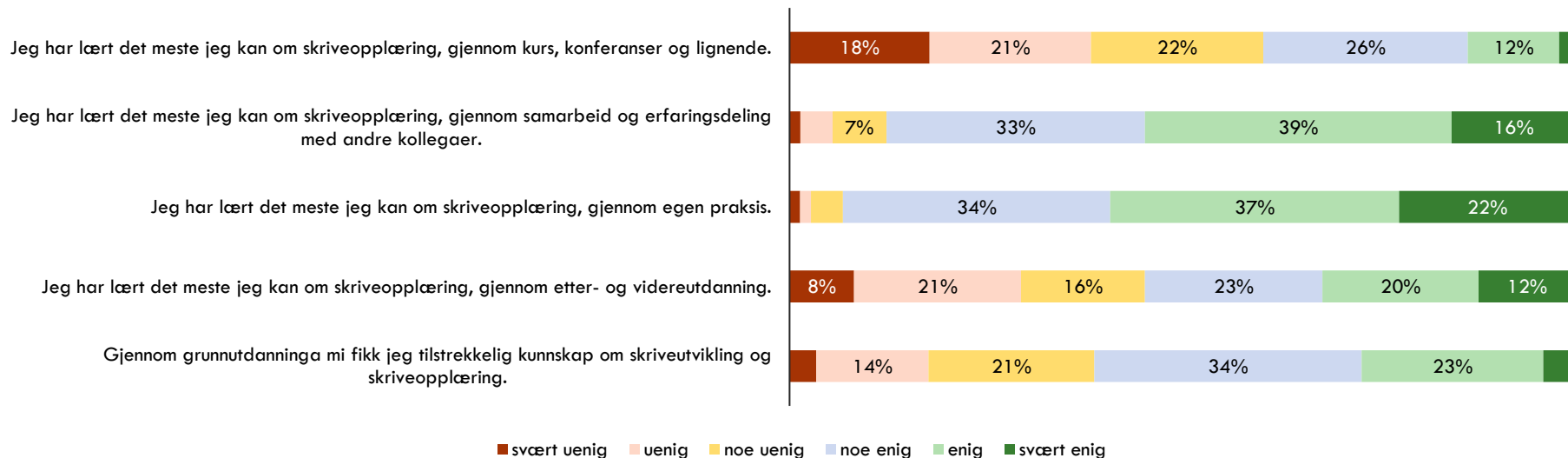
Respondenter med norskfaglig utdanning lik mastergrad/hovedfag eller høyere

Antall respondenter: 69-71, avhengig av spørsmål
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren.

Kompetanse i skriveutvikling og skriveopplæring

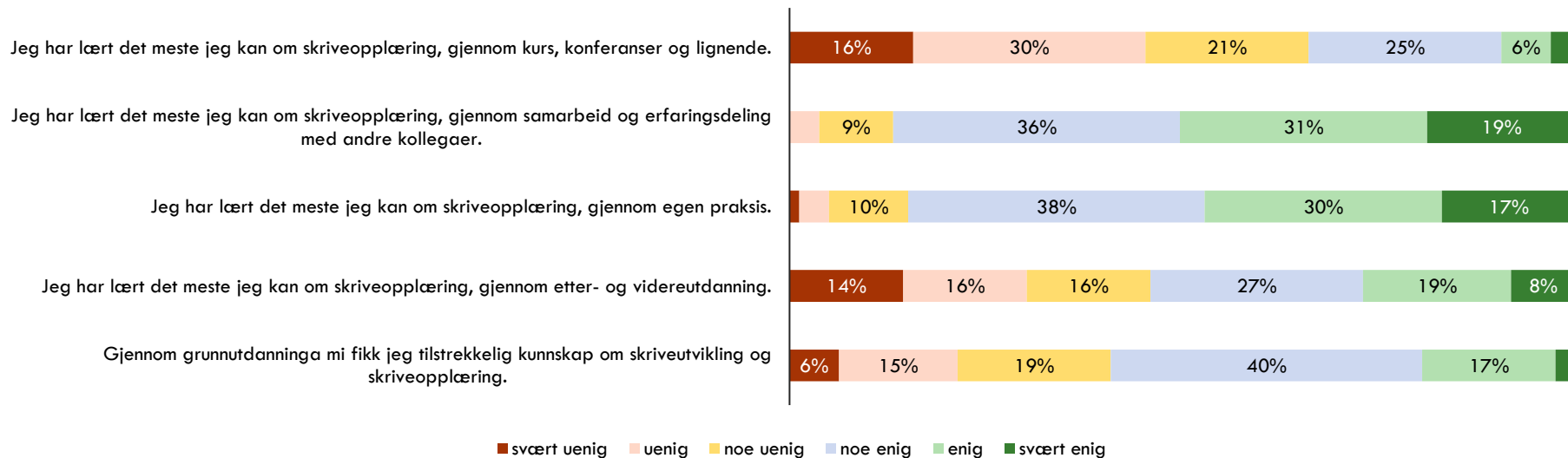
Respondenter med norskfaglig utdanning lik mer enn ett år (60 studiepoeng), men ikke mastergrad/hovedfag

Antall respondenter: 146-147, avhengig av spørsmål
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren.

Kompetanse i skriveutvikling og skriveopplæring

Respondenter med norskfaglig utdanning lik ett år (60 studiepoeng)

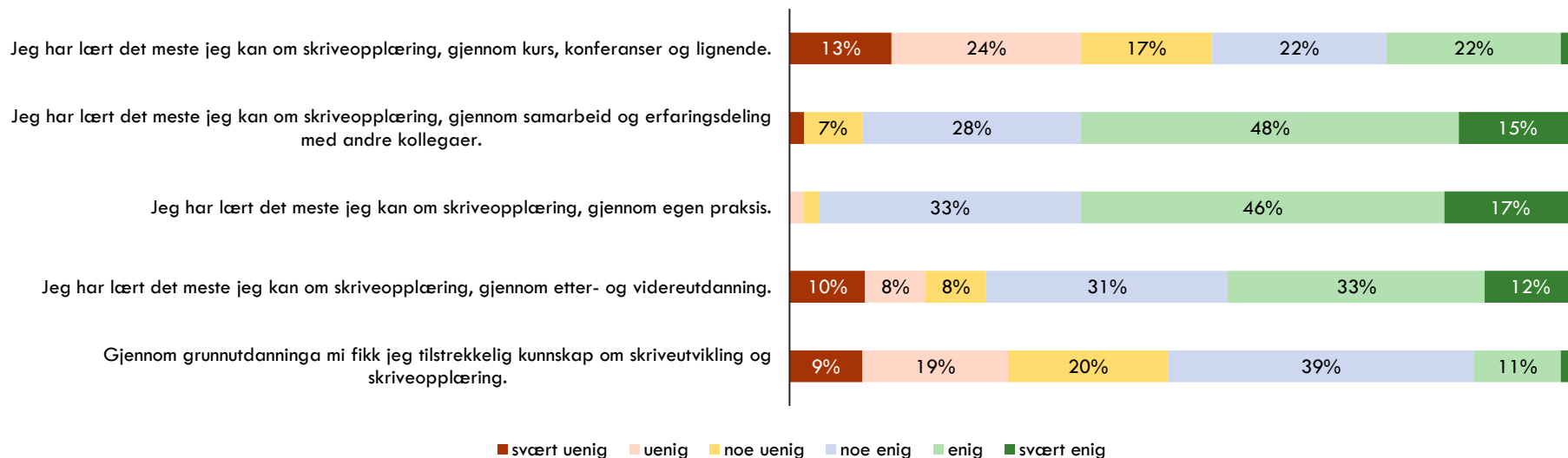

Antall respondenter: 159

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren.

Kompetanse i skriveutvikling og skriveopplæring

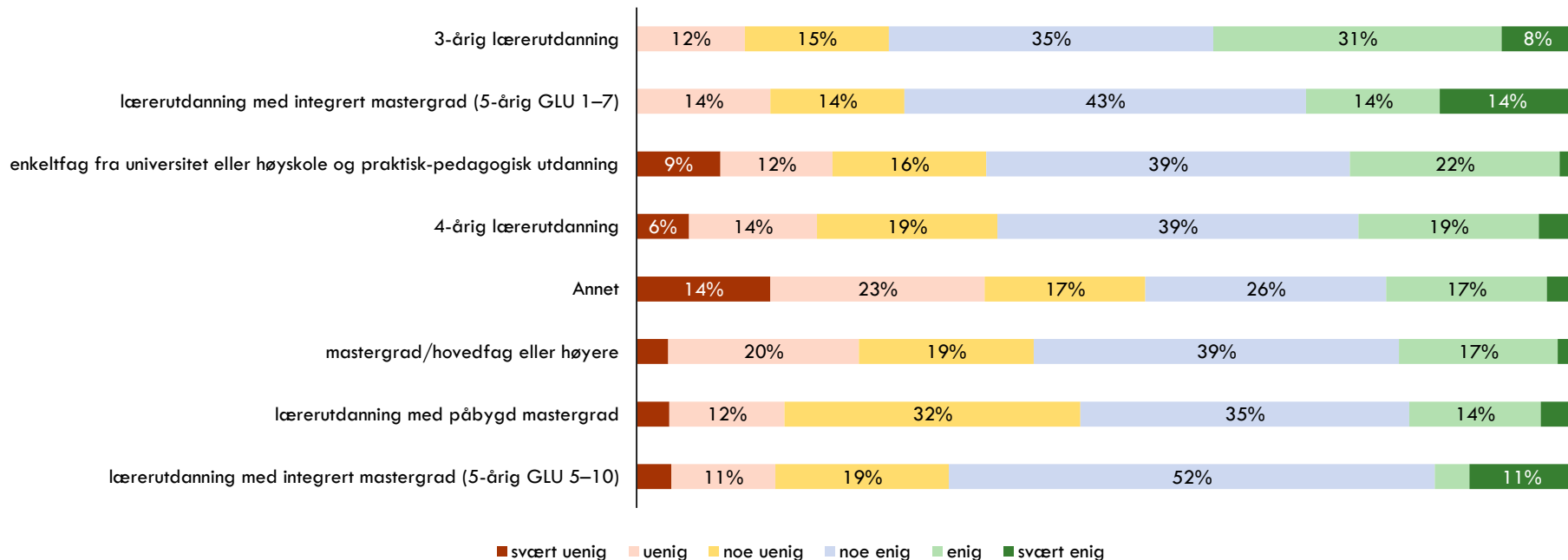
Respondenter med norskfaglig utdanning lik mindre enn ett år

Antall respondenter: 52-54, avhengig av spørsmål
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren.

Kompetanse i skriveutvikling og skriveopplæring

Nærmere analyse av påstanden: «Gjennom grunnutdanninga mi fikk jeg tilstrekkelig kunnskap om skriveutvikling og skriveopplæring.» Svar fordelt på grunnutdanning.

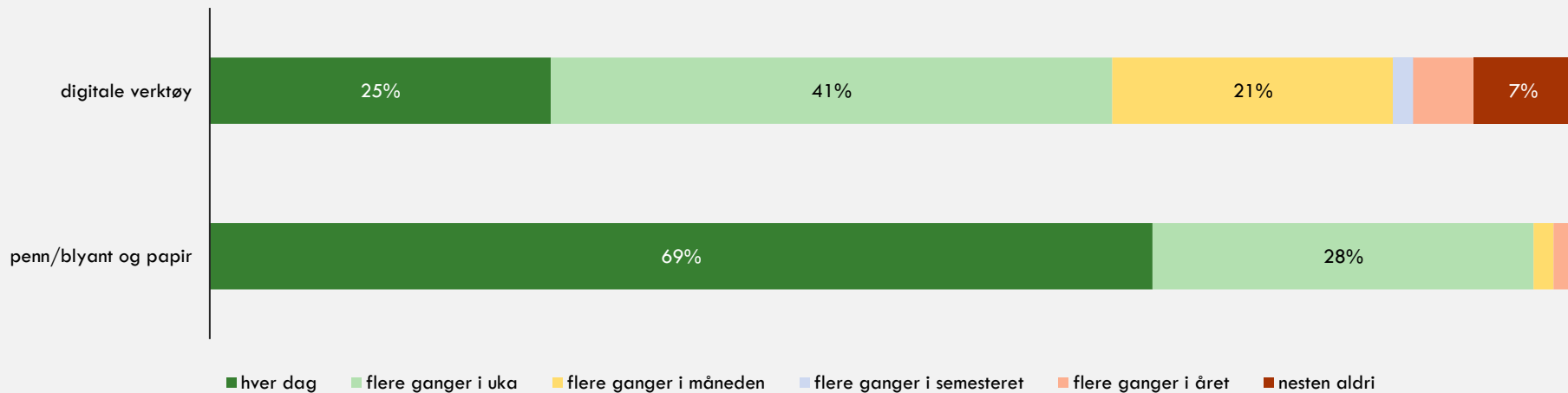

Antall respondenter: 439

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Bruk av ulike typer skriveverktøy i norskfaget

Respondenter som arbeider med 1.-2. trinn

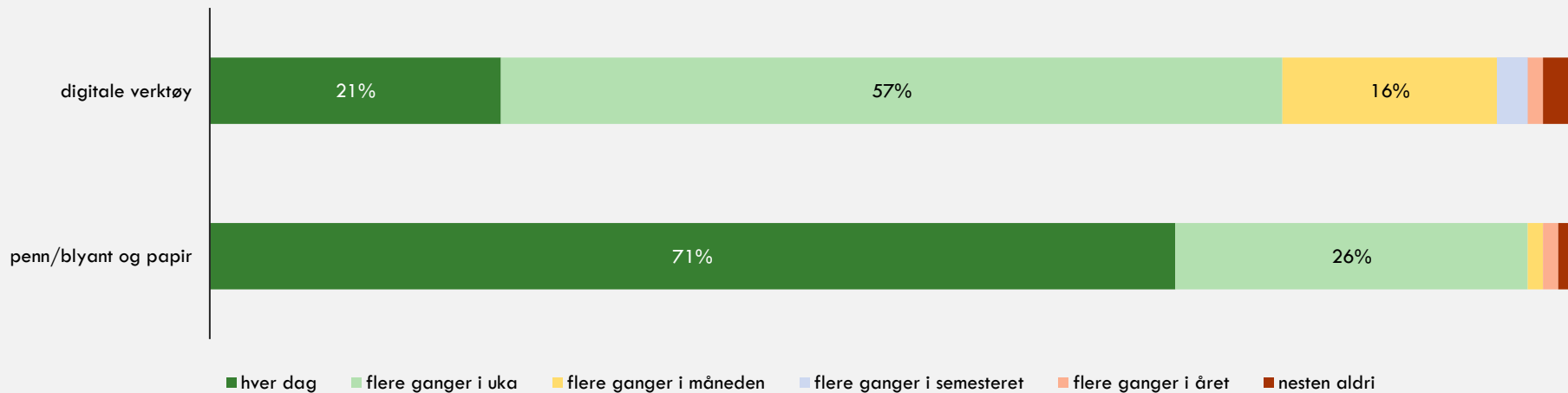

Antall respondenter: 68

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Bruk av ulike typer skriveverktøy i norskfaget

Respondenter som arbeider med 3.-4. trinn

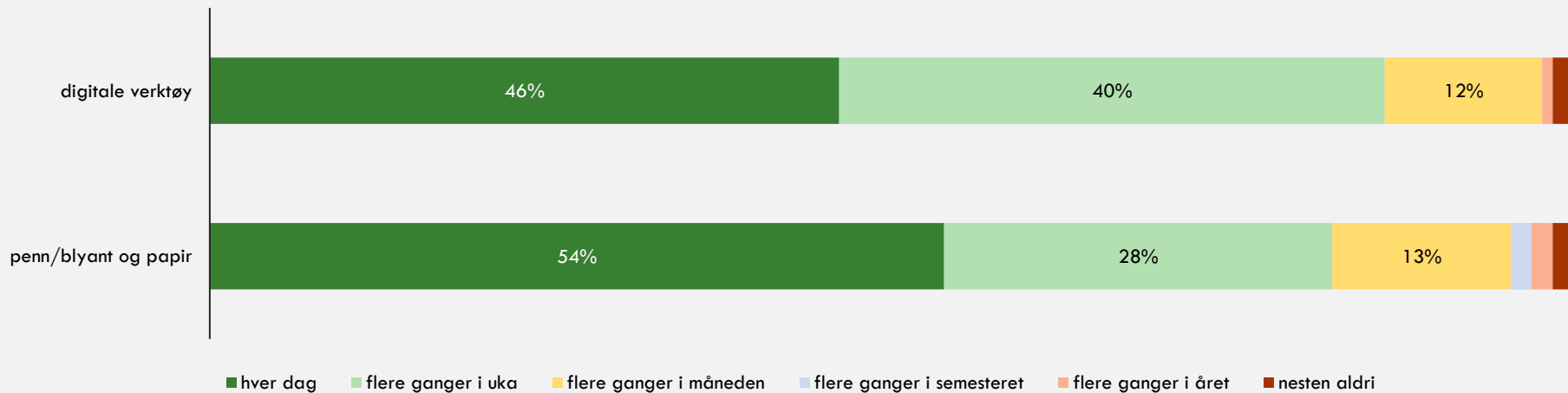

Antall respondenter: 89

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Bruk av ulike typer skriveverktøy i norskfaget

Respondenter som arbeider med 5.-7. trinn

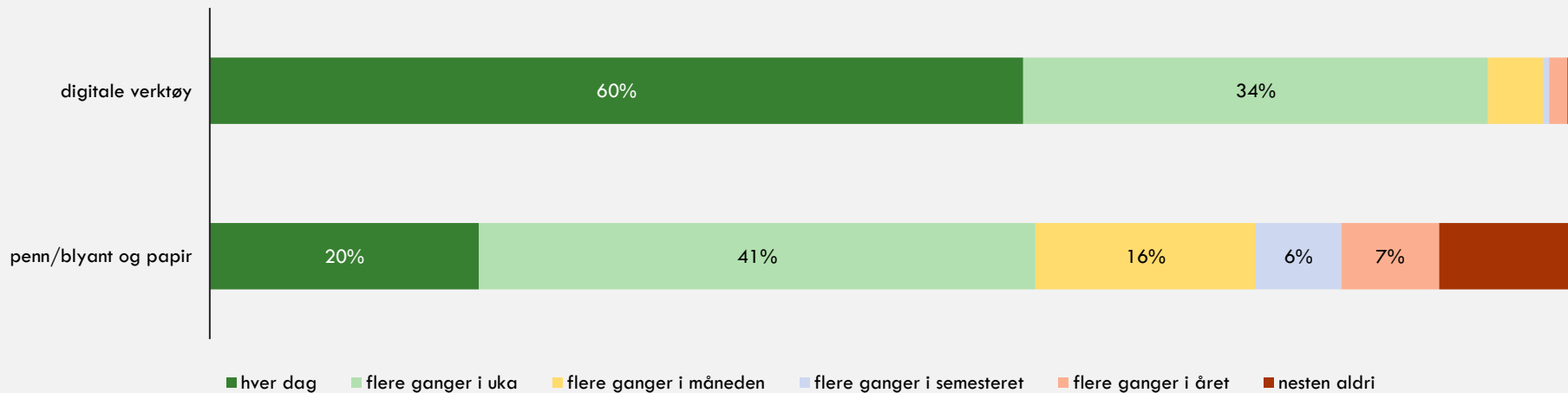

Antall respondenter: 130

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Bruk av ulike typer skriveverktøy i norskfaget

Respondenter som arbeider med 8.-10. trinn

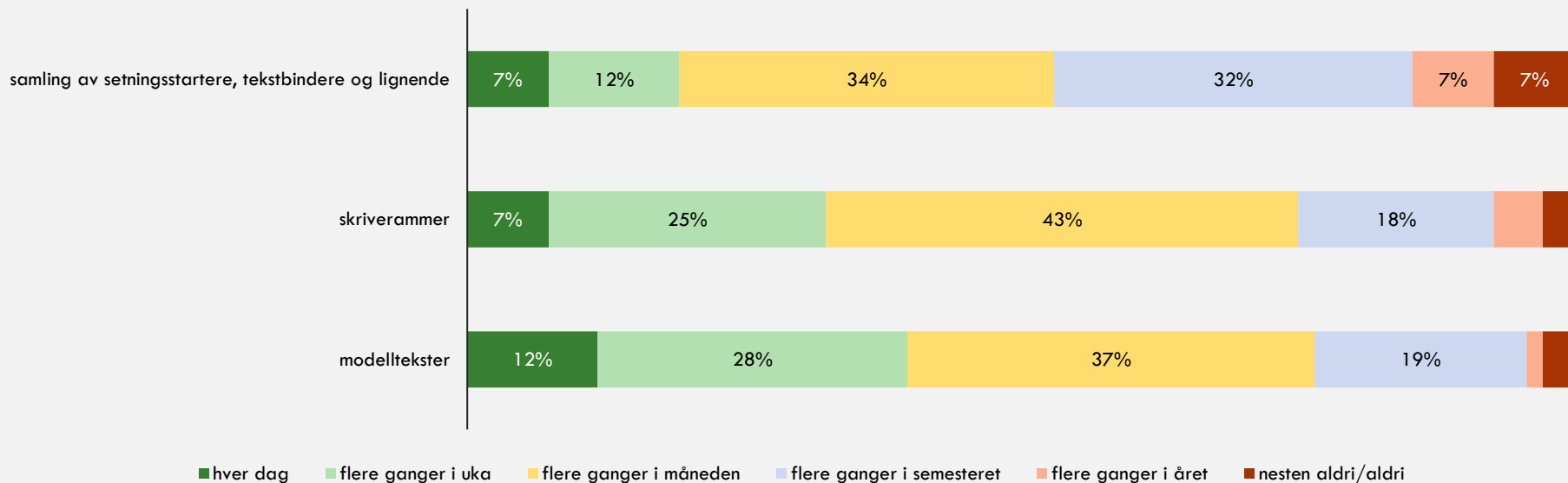
Antall respondenter: 223

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Bruk av læringsressurser for å støtte elever i skriving

Respondenter som arbeider med 1.-2. trinn

Hvor ofte respondentene bruker ulike typer læringsressurser for å støtte elevene i skrivingen

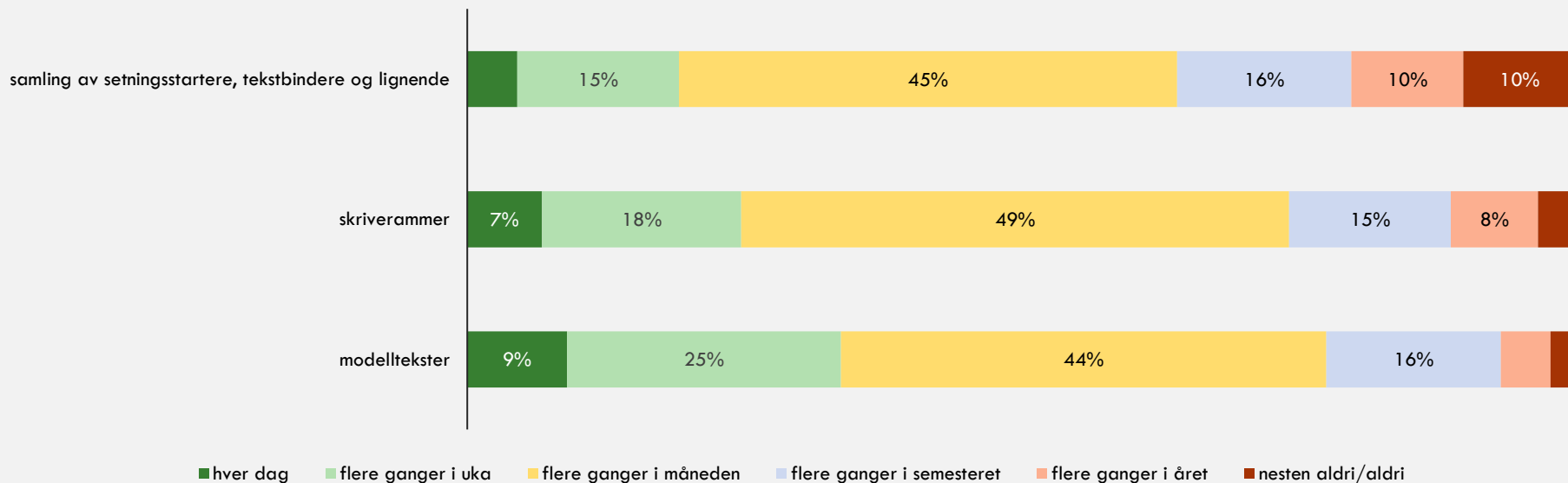
Antall respondenter: 68

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Bruk av læringsressurser for å støtte elever i skriving

Respondenter som arbeider med 3.-4. trinn

Hvor ofte respondentene bruker ulike typer læringsressurser for å støtte elevene i skrivingen

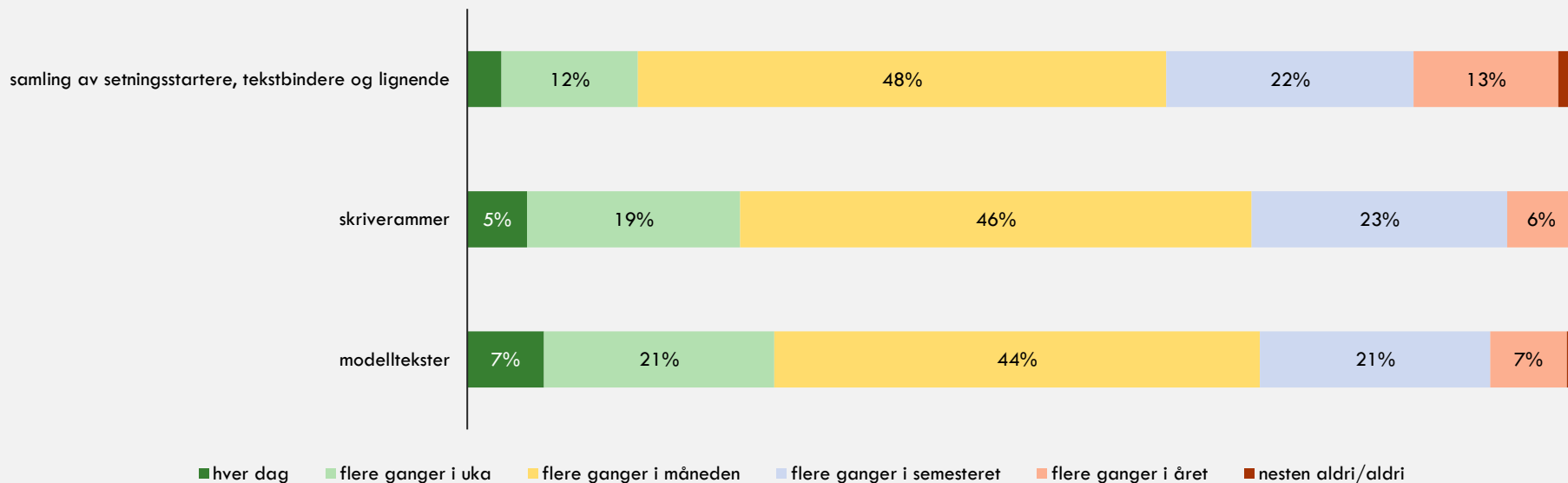

Antall respondenter: 89
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Bruk av læringsressurser for å støtte elever i skriving

Respondenter som arbeider med 5.-7. trinn

Hvor ofte respondentene bruker ulike typer læringsressurser for å støtte elevene i skrivingen

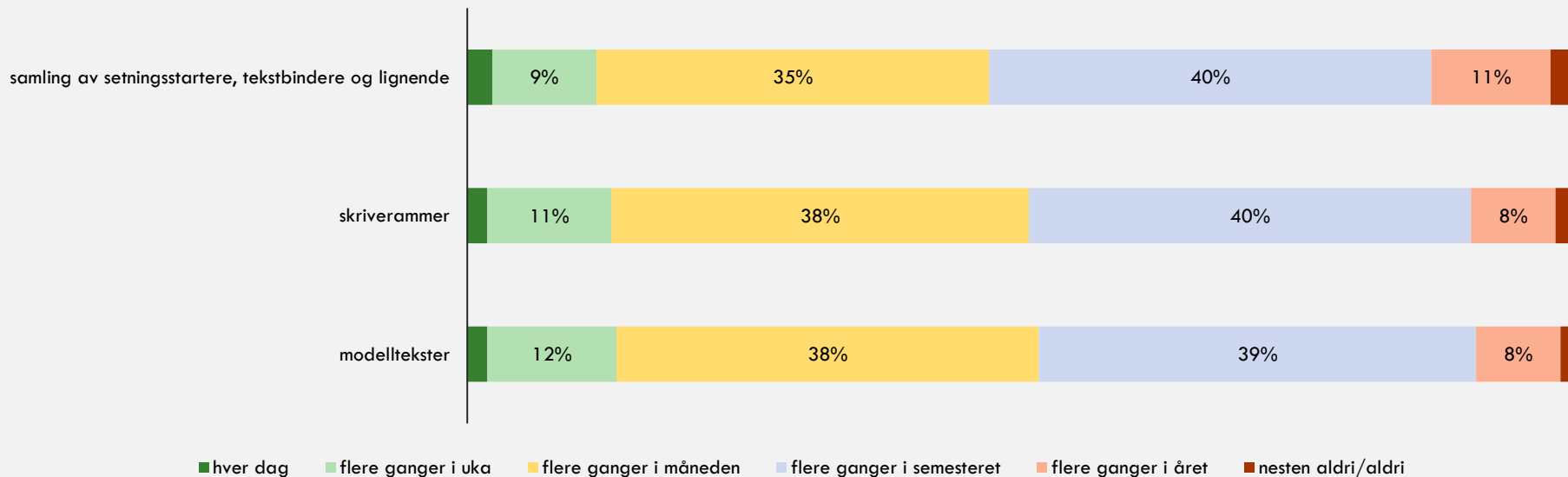
Antall respondenter: 130

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Bruk av læringsressurser for å støtte elever i skriving

Respondenter som arbeider med 8.-10. trinn

Hvor ofte respondentene bruker ulike typer læringsressurser for å støtte elevene i skrivingen

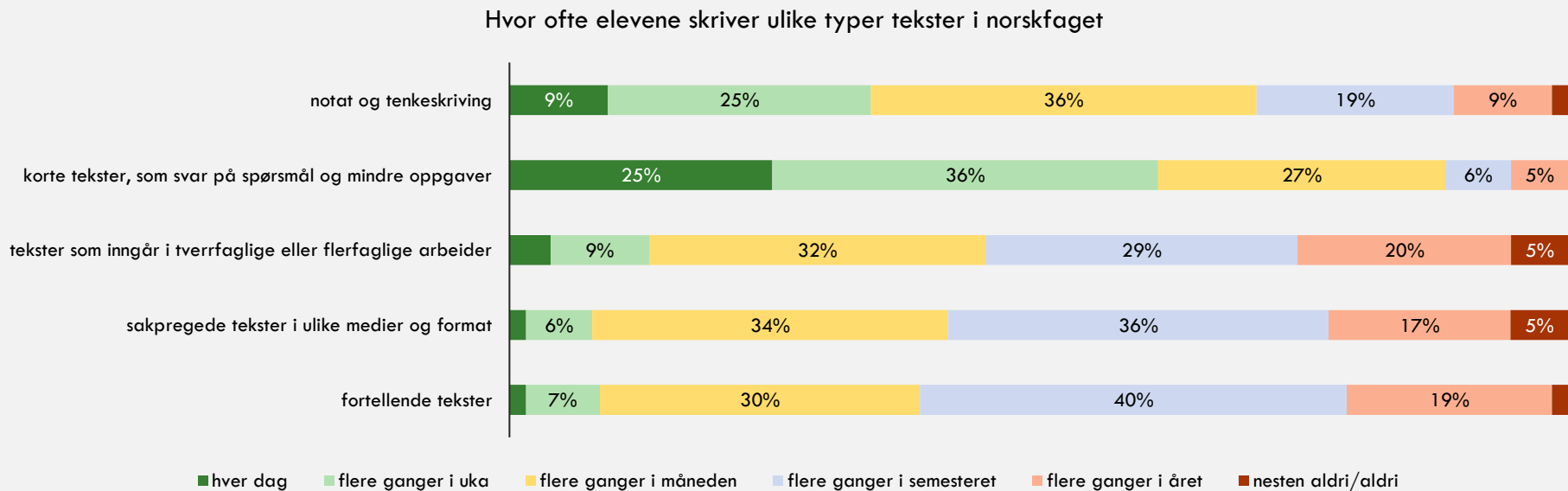

Antall respondenter: 223

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Ulike former for skriveoppgaver i hovedmålsopplæringen

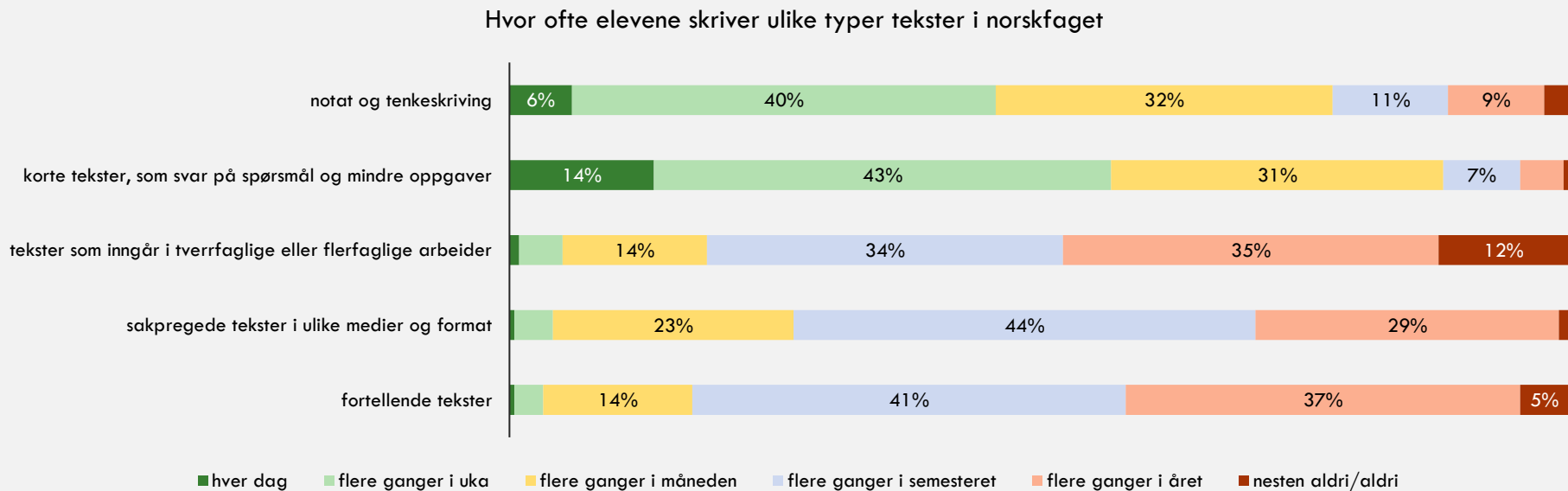
Respondenter som arbeider med 5.-7. trinn

Antall respondenter: 128-129, avhengig av spørsmål
Merknad: Spørsmålet er kun stilt til lærere som underviser på 5.-10. trinn. Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Ulike former for skriveoppgaver i hovedmålsopplæringen

Respondenter som arbeider med 8.-10. trinn

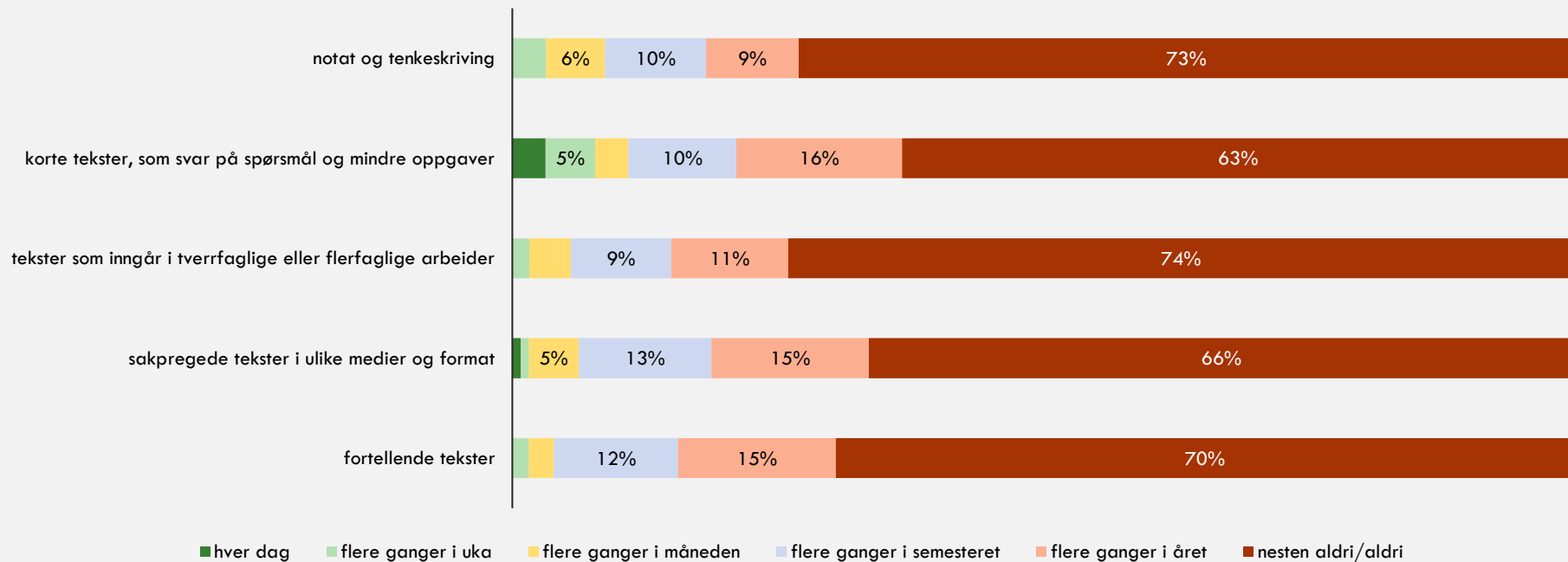

Antall respondenter: 220

Merknad: Spørsmålet er kun stilt til lærere som underviser på 5.-10. trinn. Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Ulike former for skriveoppgaver i sidemålsopplæringen

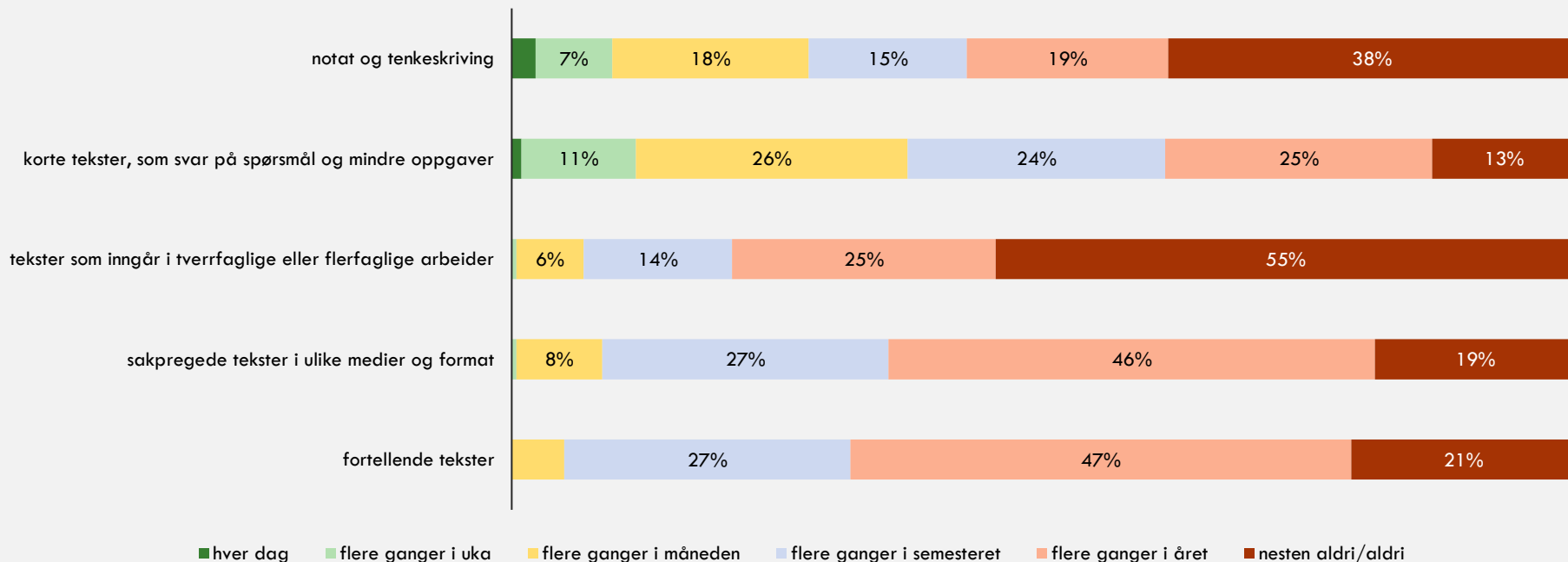
Respondenter som arbeider med 5.-7. trinn

Antall respondenter: 126-128, avhengig av spørsmål
Merknad: Inkluderer kun svar blant lærer som underviser 5.-7. trinn. Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren.

Ulike former for skriveoppgaver i sidemålsopplæringen

Respondenter som arbeider med 8.-10. trinn

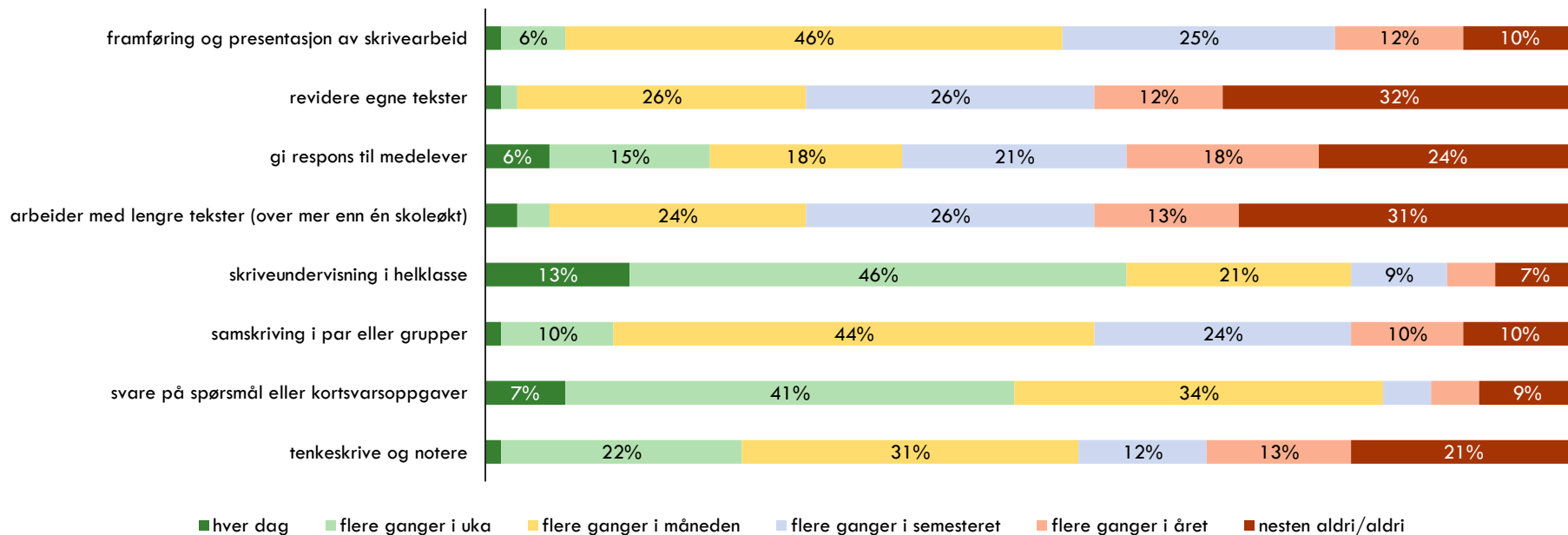

Antall respondenter: 222-223, avhengig av spørsmål
Merknad: Inkluderer kun svar blant lærer som underviser 8.-10. trinn. Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren.

Skriveaktiviteter elevene bruker tid på i norskundervisningen

Respondenter som arbeider med 1.-2. trinn

Hvor ofte elevene bruker tid på ulike typer skriveaktiviteter

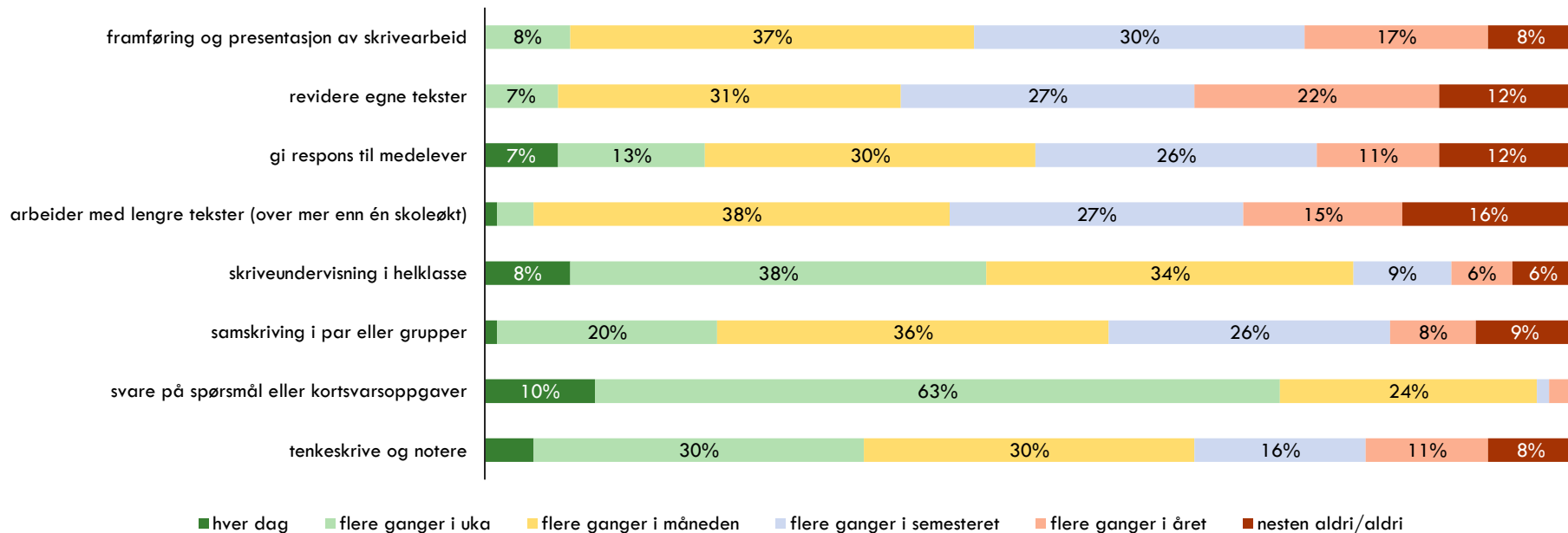
Antall respondenter: 68

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Skriveaktiviteter elevene bruker tid på i norskundervisningen

Respondenter som arbeider med 3.-4. trinn

Hvor ofte elevene bruker tid på ulike typer skriveaktiviteter

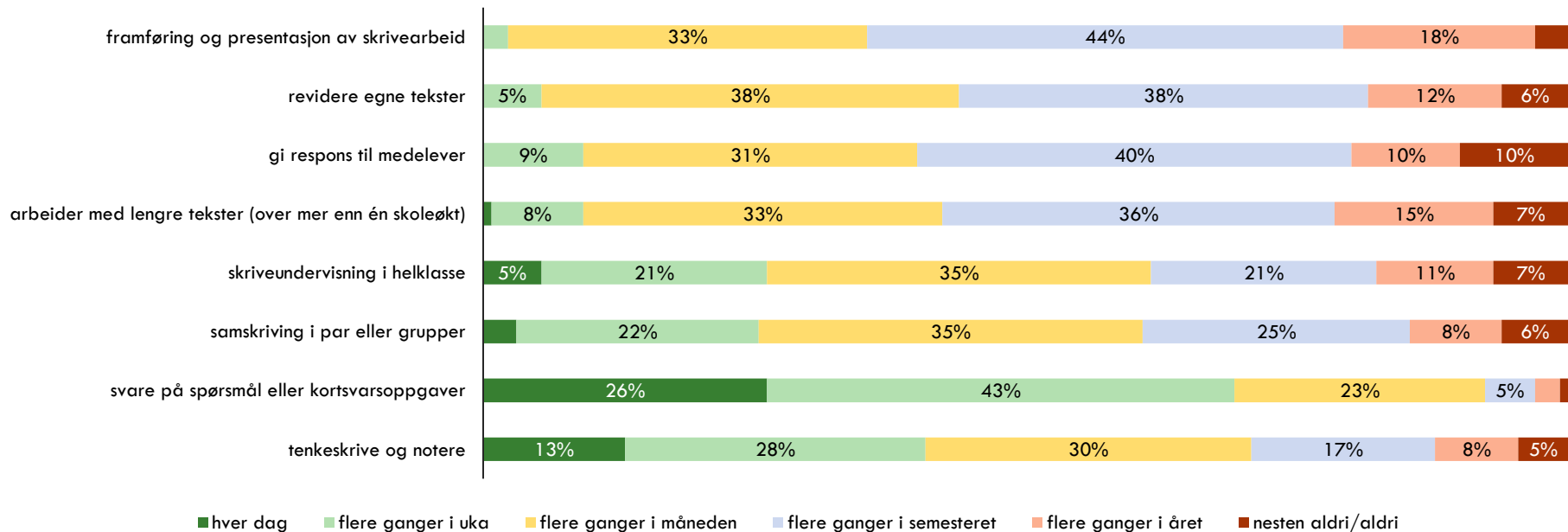
Antall respondenter: 89

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Skriveaktiviteter elevene bruker tid på i norskundervisningen

Respondenter som arbeider med 5.-7. trinn

Hvor ofte elevene bruker tid på ulike typer skriveaktiviteter

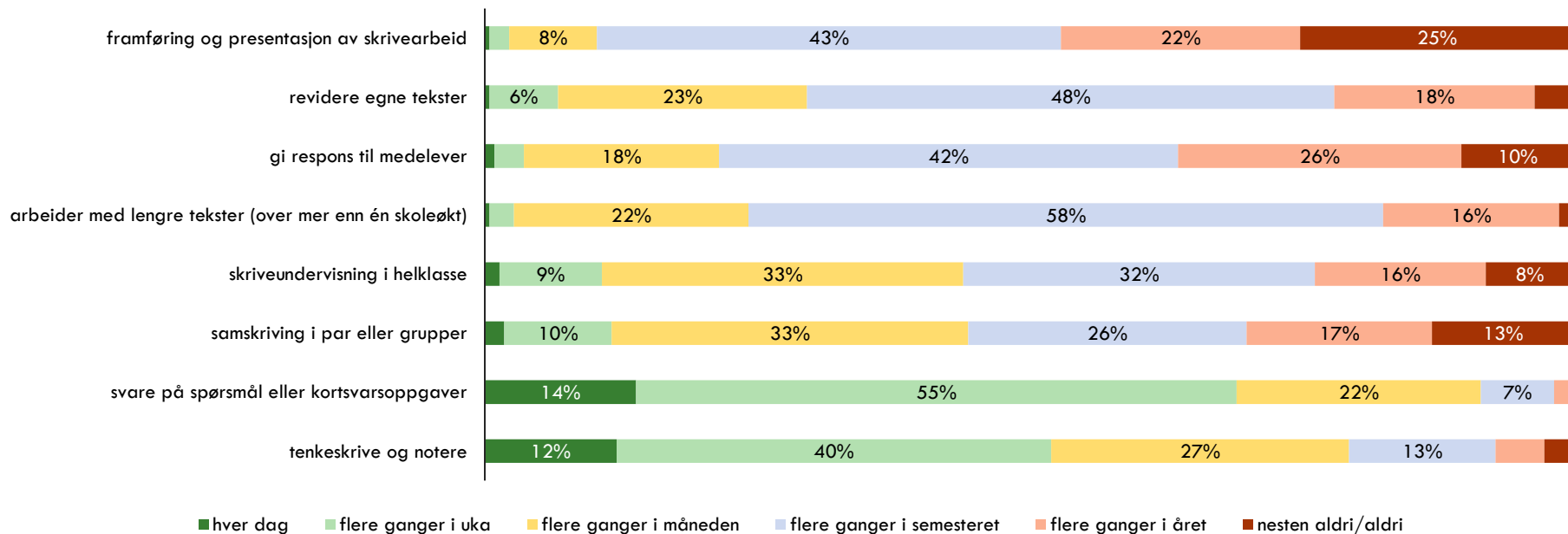
Antall respondenter: 130

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Skriveaktiviteter elevene bruker tid på i norskundervisningen

Respondenter som arbeider med 8.-10. trinn

Hvor ofte elevene bruker tid på ulike typer skriveaktiviteter

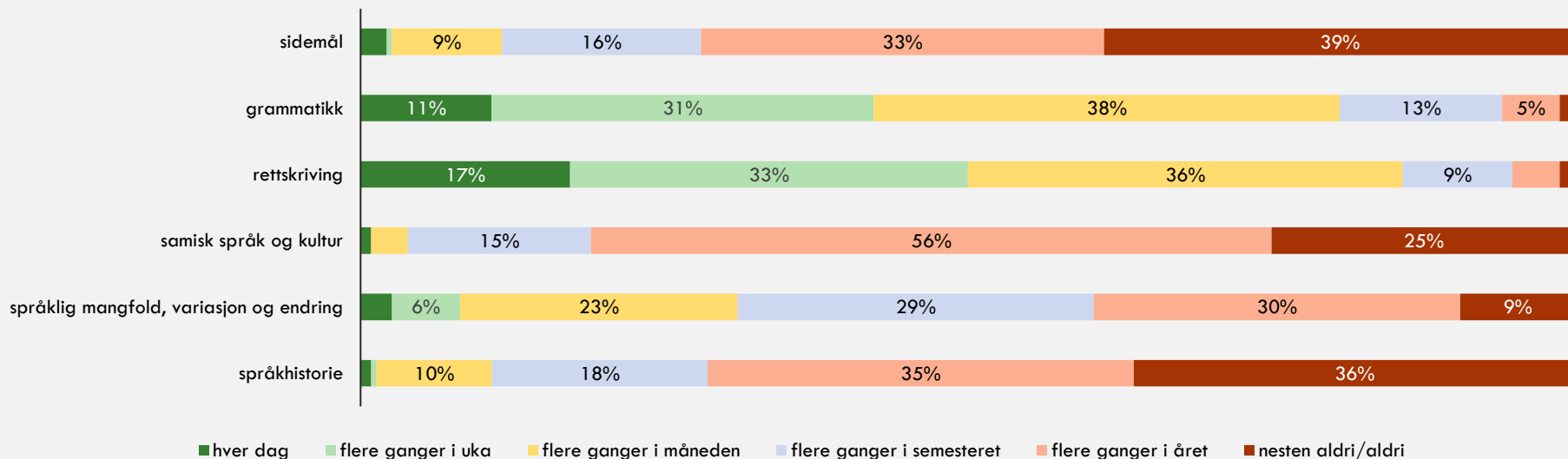
Antall respondenter: 223

Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Tematisering av ulike språklige emner i norskundervisningen

Respondenter som arbeider på barneskole

Hvor ofte respondentene tematiserer ulike språklige emner i norskundervisningen

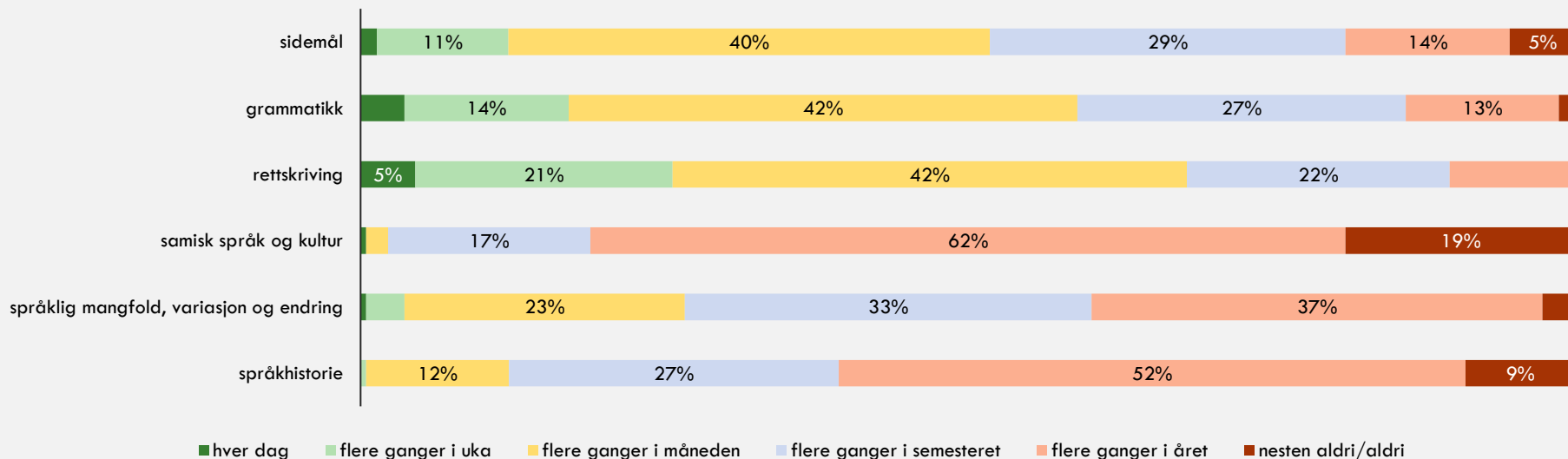

Antall respondenter: 231-232, avhengig av spørsmål
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

Tematisering av ulike språklige emner i norskundervisningen

Respondenter som arbeider på ungdomsskolen

Hvor ofte respondentene tematiserer ulike språklige emner i norskundervisningen

Antall respondenter: 221-222, avhengig av spørsmål
Merknad: Dataetiketten for alternativer med under 5% er utlatt fra figuren

oslo**economics**

www.osloeconomics.no